

ΚΕΚΡΟΥ

Σύγγραμμα Περιοδικόν

ΤΟΥ ΕΝ ΚΑΙΡΩ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η ΕΝΟΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

"Εως ἄν διδαχθῶσι πολλοὶ καὶ πληθυνθῇ ἡ γνώσις.

"Ἔτος Α'. — 15 Ὀκτωβρίου 1876. — Φυλλάδιον 15 καὶ 16.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ.

Ἡ τελετὴ τοῦ ἐν Καίρῳ Παρθεναγωγείου. — Χειρόγραφα Ἀνέκδοτα. — Ἡροδότου τὰ Αἰγυπτιακά. — Παρατηρήσεις εἰς τὸν Γοργίαν. — Ὑγιεινὴ τῆς ψυχῆς. — Ποικίλα.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ
ΤΥΠΟΙΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΟΥΡΜΟΥΖΗ
1876.

ΚΕΚΡΟΨ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΡΕΤΕΛΑ

Διὰ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ συνδρομητάς.	Φρ.	30
Διὰ τοὺς ἐκτὸς τῆς Αἰγύπτου	»	35
Διὰ τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου.	»	20

Ὁ ΚΕΚΡΟΨ ἀνταλλάσσεται πρὸς πᾶσαν ἐφημερίδα ἢ περιοδικόν. Τὰ μετ' αὐτοῦ ἀνταλασσόμενα φύλλα, χρησιμεύοντα διὰ τὸ Ἐναγρωστήριον τοῦ Συλλόγου, δεόν ν' ἀπευθύνωνται:

A la Société Littéraire Hellénique « L'Union » CAIRE.

Ὅσοι τῶν ἐκδοτῶν ἐφημερίδων ἢ περιοδικῶν συγγραμμάτων δὲν ἐπιθυμοῦσι ν' ἀνταλλάξωσι τὰ φύλλα των πρὸς τὸν ΚΕΚΡΟΨΑ παρακαλοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσι τὸ τε παρὸν καὶ προηγούμενα φυλλάδια, ἀπερ τοῖς ἀπεστάλησαν ἐπ' ἀντάλλαγή.

ΕΠΙΜΕΛΕΣΤΑΙ
ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΤΑΙ
ΑΠΟ

ΒΙΒΛΙΑ ΝΕΟΦΑΝΗ

Εἰς τὸ παρὸν ἐξώφυλλον τοῦ ὁ ΚΕΚΡΟΥΨ θέλει ἀναγγέλλει τὴν ἐκδοσὴν παντὸς αἰουδήποτε νεοφανοῦς βιβλίου, οὗ ἀντίτυπον ἔθελε σταλεῖ παρὰ τοῦ Ἐκδότου πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Φιλεκπαιδευτικὸν Σύλλογον «**Η ΕΝΟΤΗΣ.**»

ΟΜΗΡΟΣ

Περιοδικὸν τοῦ ἐν Σμύρνῃ ὁμωνύμου Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ.

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ προπληρωτέα, ἐν Καίρῳ καὶ τῇ Ἄνω Αἰγύπτῳ φρ. 15.

Ἐπιστατεῖ ἐν Καίρῳ καὶ τῇ Ἄνω Αἰγύπτῳ ὁ Ἑλληνικὸς Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος «**ΕΝΟΤΗΣ.**»

ΑΦΡΙΚΗ

ΠΕΝΤΕ ΕΝ ΔΕΡΟΣΤΑΤΩ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

Συγγραφή **ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ**

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΑΙ

ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΤΟΥ ΓΡΑΝ

Νότιος Ἀμερική, Αὐστραλία καὶ Εἰρηνικὸς Ὀκεανός,

Συγγραφή **ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ** εἰς μέρη τρία.

Τὰ ἀριστουργήματα ταῦτα ἐξ ὄλων τῶν μέχρι τοῦδε ἔργων τοῦ Ἰουλίου Βερν, ἐν παραρτήματι δημοσιευθέντων ἐν τῷ ἀξιολόγῳ ὁμωνύμῳ περιοδικῷ τῷ ἐν Σμύρνῃ Φιλεκπαιδευτ. Συλλόγου **ΟΜΗΡΟΣ** ἐξεδόθησαν εἰς ἰδιαίτερα βιβλία ἐπιμελῶς τετυπωμένα καὶ δι' ὠραίων εἰκονογραφιῶν πεποιημένα.— Εὗρισκονται ἐν Αἰγύπτῳ παρὰ τοῖς Ἐπιστατοῦσι τῶν συμφερόντων τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου «**ΟΜΗΡΟΣ.**»

ΕΠΙΣΤΑΤΟΥΣΙ

Καὶ ἐπιμελοῦνται τῶν συμφερόντων τοῦ Κέκροπος

ΑΝΑ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟΝ.

- Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὁ Κοσ Σ. Ν. Χωρέμης.
» Βένχα,	» Ἀλέξ. Καμπάνης.
» Βίρκετ-ελ-Σάβ	» Π. Ἡσαίας.
» Ζαγαζίκιον	» Γεώργ. Φ. Φιλιππίδης, ἰατρός.
» Ἴσνα	» Γ. Μανιατόπουλος.
» Κάφρ-ελ-Δαουάρ	» Ἄλκ. Ἰερωνυμίδης.
» Μανσούρα	» Α. Κροκίδας.
» Τάντα	» Ἀθ. Ταμβακόπουλος.
» Τάχτα	» Σαβ. Τιβέριος.
» Φαγιούμ,	» Ἄντ. Καμπάνης, Ἕλλην Πράκτωρ.

Εἰς τὸ ἐσωτερικόν.

- Ἐν Σμύρῃ, ὁ Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος «Ὀμηρος.»
» Ἀθήνῳ	»	» «Ὀμόνοια.»

Κ Ε Κ Ρ Ο Ψ

ΕΥΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΕΝ ΚΑΙΡΩ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η ΕΝΟΤΗΣ

ΕΤΟΣ Α'.

15 Ὀκτωβρίου 1876.

ΦΥΛΛ. ΙΕ' καὶ ΙΣΤ'

Η ΤΕΛΕΤΗ

ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ

ΤΗΣ ΕΝ ΚΑΙΡΩ ΕΛΛΗΝΙΚ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ.

Τῆ 12)24 Σεπτεμβρίου, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, πυκνὸν συνωστίζετο καὶ ἐκλεκτὸν πλῆθος Ἑλλήνων καὶ Ἑλληνίδων ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ ἡμετέρου Παρθεναγωγείου. Μετὰ τὰς ἐνιαυσίους ἐξετάσεις καὶ τὰς ἐπακολουθησάσας θερινὰς παύσεις, τὸ Παρθεναγωγεῖον ἡμῶν ἐπρόκειτο νὰ ποιήσῃται ἐναρξὴν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ.

Ὁ γεραρὸς ἡμῶν Πατριάρχης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Ξανθουπόλεως καὶ τοῦ λοιποῦ κλήρου, παρέστη ἐν μέσῳ τοῦ φιλομούσου ποιμνίου του, καὶ, τελέσας Ἁγιασμόν μετὰ καταλλήλων δεήσεων πρὸς ἐπίβλεψιν τοῦ Πανα-

γίου Πνεύματος ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου Παρθεναγωγείου, ἀπηύθηνε πρὸς τὴν ὀμήγυριν τὴν ἐξῆς ἀξιοσημείωτον προσλαλίαν :

« ΑΡΧΗ ΣΟΦΙΑΣ, ΦΟΒΟΣ ΚΥΡΙΟΥ » (Σοφ. Σολ. δ', 16.)

Εἰς τὰς ἐναρξεῖς τῶν μαθημάτων τοῦ Παρθεναγωγείου τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς καὶ Ὀρθοδόξου ἡμῶν Κοινοτήτος, καὶ μετὰ τὰς εὐχὰς καὶ δεήσεις τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεόν, ὑπὲρ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τούτου καταστήματος, ἐξ οὗ ἡ μὲν πατὴρ ἀναμένει ἀγαθὰς καὶ σεμνὰς μητέρας, ἡ δὲ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εὐλαβεῖς καὶ ἀληθεῖς Χριστιανὰς, ἡ τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος θεόπνευστος αὐτῆ ρῆσις ἐφάνη μοι πρέπουσα καὶ κατάλληλος εἰς τὴν παρούσαν τελετὴν, ἐν ἧ ἐκ τοῦ καθήκοντος ὀφείλω νὰ εἶπω λόγους πατρικοὺς πρὸς τὰ πνευματικά μου ταῦτα τέκνα, τὰς μαθητρίδας τοῦ εὐαγοῦς ἡμῶν Παρθεναγωγείου.

Ἡ ἀρχὴ καὶ τέλος τῆς σοφίας καὶ πάσης ἐπιστήμης καὶ τέχνης καὶ γνώσεως, εἶναι, ἀντιρρήτως, ὁ φόβος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν, διὰ τῶν καλῶν ἔργων πάντοτε ἐξαγγελ-

λόμενος, καὶ διὰ τῆς θείας ἀντιλήψεως καὶ εὐλογίας ἀποδεικνύων καὶ κατασκευάζων τὸν θεοφοβούμενον ἄνθρωπον, ἀτρόμητον εἰς τὰς συμφορὰς, ταπεινὸν εἰς τὰς εὐτυχίας, εὐγενῆ, πρᾶον, εὐεργετικὸν πρὸς τὸν πλησίον, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἀληθῆ Χριστιανὸν καὶ τίμιον πολίτην.

Ὁ φόβος τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς καὶ τῆς χριστιανικῆς παιδείας συνοδευόμενος, συντηρεῖ τὴν συζυγικὴν ἀγάπην, πίστιν καὶ ὁμόνοιαν, ὑπαγορεύει τὰ καθήκοντα τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα, καὶ τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς, καὶ συσφίγγει, ἀδιαλείπτως, τοὺς δεσμοὺς τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κοινωνίας, ὅπως μὴ χλαρωθῶσι καὶ ἐπέλωσιν, ὡς ἐκ τούτου, ὄλεθρος, καταστροφή καὶ ἀπώλεια!

Ὁ φόβος τοῦ Κυρίου εἶναι οὐ μόνον ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ βάσις τῆς θείας καὶ ἀνθρωπίνης σοφίας, ἀλλὰ καὶ ὁ θεμέλιος λίθος τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς εὐημερίας ἡμῶν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τῶν θλίψεων, τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν σκανδάλων. Ἄνθρωπος οἰασθήποτε τάξεως καὶ καταστάσεως κοινωνικῆς, μὴ ἔχων ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ τὸν ἱερὸν καὶ ἅγιον τοῦτον φόβον τοῦ Κυρίου, θάσσον ἢ βράδιον οἰκτρῶς ναυαγεῖ εἰς τὰς τρικυμίας τῆς ζωῆς, καὶ συντρίβεται ἐπὶ τῶν ὑφάλων καὶ ἐπὶ τῶν σκοπέλων τῆς ἀμαρτίας, τὴν ὁποῖαν προκαλεῖ, συνήθως, ἡ ἔλλειψις καὶ ἡ ἀπουσία τοῦ σωστικοῦ καὶ προφυλακτικοῦ τούτου φόβου.

« Ἀρχὴ σοφίας, φόβος Κυρίου, τέκνα μου ἐν Χριστῷ ἀγαπητὰ καὶ περισπούδαστα ἴσως Κυρίου, δόξα καὶ καύχημα καὶ εὐφροσύνη καὶ στέφανος ἀγαλλιᾶσεως ἴσως Κυρίου, τέρψει καρδίαν καὶ δώσει εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καὶ μακροημέρευσιν ἴσως σοφίας, φόβος Κυρίου, ἀναθάλλων εἰρήνην καὶ υἰεῖαν ἰσάσεως ἴσως σοφίας, φοβεῖσθαι τὸν Κύριον, καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς μακροημέρευσις » (Σοφ. Σειρ.

ἀ, 3—4). Τὰ ἱερὰ ταῦτα λόγια τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ, ὑμεῖς αἱ μαθήτριά μου πρὸ πάντων, ἐγγράψατε εἰς τὰς ἀπαλάς καὶ ἀθώας ὑμῶν καρδίας, καὶ συνειθίσατε ἐκ τῆς παρούσης παιδικῆς καὶ τρυφερᾶς ὑμῶν ἡλικίας νὰ φοβεῖσθε πάντοτε τὸν Θεόν, καὶ ἐπομένως νὰ τηρῆτε, ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, τὰς ἀγίας του ἐντολάς, ἐὰν θέλετε νὰ γίνετε ἀληθῶς σοφαὶ καὶ πεπαιδευμένοι καὶ εὐτυχεῖς· διότι ἡ μάθησις καὶ τὰ γράμματα εἰς οὐδὲν ὠφελούσιν ἀνευ θρησκείας καὶ τῆς πρὸς τὸν Θεόν εὐλαθείας καὶ πίστεως· ἄνθρωπος σοφὸς μὲν καὶ πολυμαθὴς κατὰ κόσμον, ἀσεβῆς δὲ καὶ κακοήθης κατὰ τὸν βίον αὐτοῦ, εἶναι, ὁμολογουμένως, μέγα κακὸν καὶ δεινὴ συμφορὰ καὶ βλάβη τῆς κοινωνίας· εἰς ὑμᾶς δὲ, τὰς ἐπιμελεῖς καὶ σεμνὰς μαθητριάς τοῦ ἡμετέρου Παρθενωγείου, θὰ διδάξωσι μετὰ τῶν ἄλλων μαθημάτων, τὴν ἀρχὴν τῆς σοφίας, τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, ἄλλοι τε εὐπαιδευτοὶ διδάσκαλοι, καὶ ἡ παρὰ τῆς Ἐφορίας νεώστὶ ἐκ Σμύρνης προσκληθεῖσα ἐλλόγιμος καὶ ἐνάρετος Διευθύντρια καὶ διδάσκαλος ὑμῶν Ἀγγελικὴ Καπετανάκη, ἐξ ἧς ἀναμένομεν τὴν τοῦ Παρθενωγείου προαγωγὴν καὶ βελτίωσιν, ἐπαξίως τῆς ἐπινοουμένης καὶ πεπειραμένης ἰκανότητος αὐτῆς.

Ἄλλ' οὐχ ἤττον καὶ οἱ γονεῖς, ἀξιότιμοι Κυρίαί καὶ Κύριοι, καὶ οἱ γονεῖς πρῶτοι καὶ πρὸ πάντων ὀφείλουσιν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων νὰ ἐμψυτεύωσιν εἰς τὰς ψυχὰς καὶ εἰς τὰς καρδίας τῶν τέκνων τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐλάβειαν πρὸς τὸν Θεόν καὶ πρὸς τὴν ἁγίαν αὐτοῦ Ἐκκλησίαν.

Εἶναι ἀξιοθρήνητοι οἱ γονεῖς ἐκεῖνοι, ὅσοι παραμελοῦσι τὴν ἠθικὴν καὶ θρησκευτικὴν τῶν τέκνων ἀγωγὴν· διότι τί καλὸν ἢ τί τερπνὸν δύνανται οὗτοι νὰ περιμένωσιν εἰς τὸ γῆρας αὐτῶν παρὰ υἱῶν καὶ θυγατέρων ἀνευλαβῶν καὶ ἀσεβῶν; ἢ πῶς οὗτοι θὰ σεβασθῶσι τοὺς γονεῖς, τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀλήθει-

αν, ἀφοῦ εἶναι ἀσεβεῖς πρὸς ἑαυτοὺς καὶ εἰς τὰ πρὸς τὸν Θεόν;

Ἰησοῦ Χριστὲ, ἡ θεία σοφία καὶ δύναμις, εὐλόγησον τὰς ἐνάξεις τῶν μαθημάτων τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τούτου καταστήματος, καὶ εἰς τὰς Χριστιανικὰς καρδίας τῶν ἐν αὐτῷ διδασκομένων παρθένων ἐμπνευσον τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τῆς ἀληθινῆς σοφίας, ἧτις εἶναι ὁ φόβος καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς σὲ, τὸν δημιουργὸν καὶ σωτῆρα καὶ εὐεργέτην Θεόν καὶ Κύριον ἡμῶν. Ἀμήν.

Μετὰ τοῦτο ἡ νέα Διευθύντρια Κυρία Ἀγγελικὴ Καπετανάκη, ἀσπασαμένη τὴν δεξιάν τοῦ Πατριάρχου, ἀπήγγειλε τὸν ἐξῆς ἀξιόλογον λόγον, ὃν ἠκροάσατο μετὰ πολλῆς τῆς προσοχῆς τὸ ἀκροατήριον:

Παναγιώτατε Πατριάρχα,

Ἐντιμοὶ Ἐφοροὶ καὶ λοιποὶ φιλόμουσοι ἀκροαταί!

Προσκληθεῖσα εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Παρθενωγείου τούτου, ἀσμένως ἐδεξάμην τὴν πρόσκλησιν, πεποιθὺσα, ὅτι οἱ τὴν ἐφορείαν αὐτοῦ ἐπιτετραμμένοι θέλουσι μοὶ παράσχει τὴν ἀπαιτουμένην συνδρομὴν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς δυσχεροῦς ἀποστολῆς μου· διότι ἀνευ τῆς συνδρομῆς τῆς Ἐφορίας ἀδύνατον ἀποβαίνει ἵνα ἡ διεύθυνσις κατορθώσῃ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ ἐπιβαλλόμενα αὐτῇ καθήκοντα, ὡς ἔχουσα πρὸς πολλὰς καὶ διαφόρους δυσχερείας ἢ ἀντιπαλαίση, δυσχερείας ἐκ τῶν μαθητριῶν καὶ δυσχερείας ἐκ τῶν γονέων. Λί ἐκ τῶν μαθητριῶν δυσχερεῖαι, προερχόμεναι ἐκ τῆς διαφορῆς φύσεως καὶ ἕξεως αὐτῶν, ἀπειτοῦσι καὶ διάφορον τρόπον διαπαιδαγωγήσεως καὶ διδασκαλίας, ὁ δὲ διάφορος οὗτος τρόπος, συμματαβαλλόμενος πρὸς τὴν φύσιν καὶ ἕξιν καὶ ἰδιοτροπίαν μιᾶς ἐκάστης μαθητριάς, πειθαναγκάζει τὴν διεύθυνσιν νὰ ψυχολογῇ ἐπὶ ἐκάστης φύσεως καὶ ἀναλόγως αὐ-

τὴν νὰ μεταχειρίζηται καὶ παιδαγωγῇ, καθάπερ ὁ ἰατρὸς ἀναλόγως τῆς κράσεως καὶ τῆς φύσεως τῆς νόσου τοῦ νοσοῦντος τὴν τε δίαίταν διατάσσει καὶ τὰ φάρμακα παραγγέλλει. Διότι, ἂν θελήσῃ νὰ μεταχειρισθῇ ἡ διδάσκαλος τὸν αὐτὸν πρὸς πάσας τὰς μαθητριάς τρόπον, εἴτε αὐστηρὸν τοῦτον, εἴτε ἥπιον, εἴτε συγκεκριασμένον, ἐξάπαντος ἀποτυγχάνει, ὡς ἀποτυγχάνει ὁ ἰατρὸς ὁ τὴν αὐτὴν θεραπείαν μεταχειριζόμενος πρὸς τὰς αἱματώδεις καὶ φλεγματικὰς, νευρικὰς καὶ χοληρικὰς κράσεις, καὶ ἐν γένει πρὸς τὰς ἀσθενεῖς καὶ ἰσχυρὰς κράσεις, εἰ καὶ τὴν αὐτὴν νόσον νοσῶσιν. Ἀνάγκη λοιπὸν πρὸς τὰς μὲν νὰ ἦναι αὐστηρὰ, πρὸς τὰς δὲ ἥπια, καὶ πρὸς ἄλλας μετρία, καὶ πρὸς μὲν τὰς φύσει φιλοτίμους μαθητριάς νὰ μεταχειρίζηται ὅλα τὰ ἐλατήρια τῆς φιλοτιμίας, δι' ὧν δύνανται νὰ διορθωθῶσιν αἴτε φυσικαὶ καὶ ἐπίκτητοι αὐτῶν κακίαι, ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἥπιον καὶ πρᾶον τρόπον, καὶ ἐν γένει τὸν ὀρθὸν λόγον, ἀποφεύγουσα πάντα ἀπότομον καὶ αὐστηρὸν τρόπον, καὶ πᾶσαν βαρεῖαν καὶ ἀτιμωτικὴν τιμωρίαν δι' ὧν δύναται νὰ προσβληθῇ ἡ φιλοτιμία των, ἐπομένως νὰ μετριασθῇ καὶ ἐξαλειφθῇ αὕτη, ὅπερ ἔστι πρὸς ἀνεπανόρθωτον ζημίαν τῆς τε μαθητριάς καὶ διδασκάλου· πρὸς δὲ τὰς στερουμένας τῆς εὐγενοῦς ταύτης ἀρετῆς τῆς φιλοτιμίας, ἀπαιτεῖται αὐστηρὸς καὶ πολλάκις ἀπότομος τρόπος, ἀποκόπτων εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς τὰς ρίζας τῆς ἰταμότητος καὶ τῆς αὐθαδείας αὐτῆς, ἡ ὁποία εἶναι μέγιστον πρόσκομμα πρὸς τὴν διόρθωσιν καὶ πρόοδον αὐτῶν· ἐνοεῖται ὅτι καὶ ἡ αὐστηρότης πρέπει νὰ ἔχῃ τὰ ὄρια της, διότι, ἅμα ὑπερβάσῃ τὰ ὄρια καὶ καταντήσασα εἰς σκληρότητα καὶ ὀμότητα, ἀποτυγχάνει οἰκτρῶς τοῦ σκοποῦ της καὶ ἀντὶ καλοῦ γίνεται κακοῦ πρόξενος εἰς τὴν μαθήτριαν, τὴν ὑφισταμένην ταύτην. Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ τρίτη μαθητριῶν κατηγορία, ἡ τῶν ἔχου-

τῶν μὲν ἔχνη τινὰ φιλοτιμίας, ἀλλ' ἔχουσιν καὶ τσαυτὰ ἐλαττώματα, ὥστε μόνον διὰ τοῦ ἐλαττηρίου τῆς φιλοτιμίας εἶναι ἀδύνατον νὰ νικήσῃ τις τὸ θυμικὸν αὐτῶν καὶ διορθώσῃ τὰ ἐλαττώματά των· ἐκεῖ ἀπαιτεῖται σύμμικτός τις τρόπος αὐστηρότητος καὶ ἠπιότητος, ὅτε μὲν τὴν φρόβον αὐτῶν διεγείρῃ πρὸς τὴν ἐπαπειλοῦσαν αὐτὰς ποινήν, ἂν ἀμελήσῃ τοῦ καθήκοντος αὐτῶν καὶ δὲν διορθωθῶσιν, ὅτε δὲ τὴν φιλοτιμίαν αὐτῶν πρὸς τὴν ἐπακολουθοῦσαν αὐτὰς ἀμοιβήν, τὴν τιμὴν δηλ. καὶ τὸν ἔπαινον, ἂν πράξῃσι τὰ καθήκοντά των καὶ διορθωθῶσιν.

Ἐκ πάντων τούτων κατανοεῖτε βέβαια, κύριοι, πόσον δύσκολον εἶναι εἰς μόνος ἀνθρώπος ὅσον ἱκανὸς ἂν ἦ, μάλιστα γυνή, νὰ κατορθώσῃ νὰ νικήσῃ τσαυτὰ καὶ τηλικαῦτα προσκόμματα παρεμβαλλόμενα ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν ὑπὸ τῶν διαφόρων φύσεων καὶ ἔξεων τῶν μαθητηρίων· ἀπαιτεῖται ὑπομονή, αὐταπάρνησις, δραστηριότης, φιλοπονία, καὶ ἀγρυπνος ἐπιτήρησις· ἄλλὰ καὶ πάσας ταύτας τὰς ἀρετὰς ἂν ἔχῃ ἡ διευθύναις, εἶναι ἀδύνατον νὰ φέρῃ τὸ σκάφος εἰς λιμένα ἀσφαλῆ, ἂν μὴ καὶ ἄλλαι ἐκ τῆς τοῦ πηδαλιούχου δυνάμεις συντελέσωσι πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου· καὶ αἱ δυνάμεις αὗται εἶναι οἱ Ἐφοροί, οἱ ἀνώτεροι οὗτοι τῆς Σχολῆς ἄρχοντες, εἰς οὓς ὀφείλει νὰ δίδῃ λόγον ἡ Διευθύντρια, οἱ ὅποιοι μεσάζουσι μεταξὺ διευθυντρίας καὶ πολιτῶν εἴτε γονέων. Ἐπειδὴ δὲ ἐμνημόνευσα τῶν γονέων, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ εἶπω καὶ τὰς ἐκ τῶν γονέων δυσχερείας, ὡς εἶπον ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου μου, τὰς προσγενομένας τῇ διευθύνσει.

Αἱ ἐκ τινῶν τῶν γονέων προσγινομένας δυσχερείαι, προερχόμεναι ἐκ τῆς μεγάλης πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν ἀδυναμίας δὲν εἶναι μικραὶ, καὶ μεγίστη μὲν δυσχερεία εἶναι τὸ νὰ πιστεῦσιν ἀκρίτως καὶ ἀνεξετάστως τὰ τέκνα των, τὰ ὅποια ἔχουσι τὴν φυσικὴν τάσιν νὰ

δικαιολογῶσι λίαν ἐπιτηδείως πολλάκις τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, ἐπιρίπτοντες αὐτὰ εἰς τοὺς διδασκάλους αὐτῶν, εἰς τὴν διευθύνσιν, εἰς τὰς συμμαθητρίας των καὶ εἰς πάντα ἕλλον ἢ εἰς ἑαυτὰ· ἐντεῦθεν τὰ ἄδिका πολλάκις παράποννα τινῶν ἐκ τῶν γονέων κατὰ τῶν διδασκάλων καὶ ἡ παράλογος αὐτῶν καταφορά καὶ, τὸ χεῖριζον, ὕβρεις, καὶ ἀπειλαὶ ἐκτοξεύμεναι κατ' αὐτῶν ἐνώπιον τῶν τέκνων των, τὰ ὅποια, ἀκούοντα τοὺς γονεῖς οὕτω περιφρονοῦντας τοὺς διδασκάλους, γίνονται αὐθαδέστερα καὶ μᾶλλον ἀπειθῆ, καὶ οὕτω κατ' οὐδένα τρόπον δύναται νὰ κατορθώσῃ τὸν σκοπὸν τῆς ἡ διδασκαλίας, δηλονότι νὰ μορφώσῃ αὐτὰ ὡς πρέπει· οὐχ ἦττον δὲ μεγάλη δυσχερεία εἶναι καὶ ἡ ἀπαίτησις τοῦ νὰ προβιβάζωνται τὰ τέκνα των, καὶ ἀνάξια ὄντα, καὶ ἂν δὲν γείνη τοῦτο, νὰ ἀγανακτῶσι καὶ κατηγορῶσι τοὺς διδασκάλους ὡς ἀδίκους, πιστεύοντες μᾶλλον εἰς τὰς διαβεβαιώσεις τῶν τέκνων των (ὅτι εἶναι ἄρισται μαθήτριάι ἀλλ' ἡ διδασκαλίας ἔνεκα τῆς πρὸς αὐτὰς ἔχθρας ἐκδικουμένη, δὲν τὰς προβιβάζει), ἢ εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς διδασκαλίας ὅτι εἶναι ἀνίκανα εἰς προβιβασμὸν· καὶ αὕτη ἡ κατηγορία καὶ καταδίκη τῆς διδασκαλίας γίνεται ἐρήμην, χωρὶς νὰ λάβῃ ποτὲ τὸν κόπον ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ νὰ προσέλθῃ πρὸς τὴν διδασκαλίαν νὰ πληροφορηθῇ παρ' αὐτῆς περὶ τῆς ἀληθοῦς καταστάσεως τῶν τέκνων του, καὶ οὕτω νὰ λάβῃ τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα πρὸς διορθώσιν αὐτῶν. Ὅταν οἱ γονεῖς συνεχῶς συνονοῦνται μετὰ τῶν διδασκάλων, τότε δὲν πιστεύουσι πλέον τὰ τέκνα αὐτῶν, ἀλλὰ τὴν διδασκαλίαν· πιστεύουσιν ὅτι ἡ διδασκαλίας οὔτε τόσον ἄφρων εἶναι ὥστε ἀνευ εὐλογοφανοῦς αἰτίας νὰ τιμωρῇ τὰ τέκνα αὐτῶν, οὔτε τόσον ἄδικος ὥστε νὰ μὴ προβιβάζει τὰ τέκνα των, καίπερ ὄντα ἱκανά· ἀπ' ἐναντίας ἡ μόνη χαρὰ τῆς διδασκαλίας εἶναι νὰ μὴ τιμωρῇ ἢ

νὰ τιμωρῇ ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον καὶ νὰ προβιβάζῃ ὅσον τὸ δυνατόν πλείοστερα, οὐδὲν συμφέρον ἔχουσα ν' ἀφίγη ἐπὶ δύο καὶ τρία ἔτη ἐν τῇ αὐτῇ τάξει τὴν αὐτὴν μαθήτριαν. Ἄλλ' εἴτε ἐπειδὴ ἀτυχῶς τινὲς τῶν γονέων ἀγνοοῦσι τὰ καθήκοντά των πρὸς τοὺς διδασκάλους καὶ τὰ τέκνα, εἴτε βαρύνονται νὰ ἐπισκέπτονται συχνὰ τὸ σχολεῖον, εἴτε καιρὸν δὲν ἔχουσι διὰ τοῦτο, ἡ ἐφορία ὡς συγκειμένη ἐκ πολιτῶν, εἰς στενήν καὶ συχνὴν σχέσιν καὶ συνάφειαν πρὸς τοὺς γονεῖς διατελούντων, δύναται νὰ μεσάζῃ εἰς πάσας ταύτας τὰς πραινέσεις, πληροφοροῦσα τοὺς γονεῖς περὶ τῆς ἀληθοῦς τῶν τέκνων των καταστάσεως καὶ πείθουσα αὐτοὺς περὶ τοῦ ἐλόγου τῆς τιμωρίας καὶ τοῦ μὴ προβιβασμοῦ τῶν τέκνων των καὶ περὶ τῶν ληπτέων παρ' αὐτῶν τῶν γονέων πρὸς διορθώσιν τῶν τέκνων μέτρων. Οὕτω καὶ μόνον δύναται νὰ ἀρθῶσιν αἱ παρὰ τῶν γονέων δυσχερείαι καὶ νὰ ἐξακολουθεῖ ὁπωσοῦν ἡ ὁδὸς τῆς διευθύνσεως, ἢ ὅποια τότε θὰ ἔχῃ νὰ παλαιῇ μόνον πρὸς τὰς ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς ἀναποφεύκτους δυσχερείας.

Ταῦτα, κύριοι, ἔκρινα καλὸν νὰ εἶπω πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἐναρκτηρίῳ μου τούτῳ λόγῳ, διότι ἡ πείρα μ' ἐδίδαξε ἐξ ὅσων εἶδον καὶ ἤκουσα, ὅτι εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα ὅλων τῶν ὁμογενῶν κοινοτήτων τὰ αὐτὰ προσκόμματα πρὸς τὴν πρόσθεον αὐτῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ὑπάρχουσι· καὶ ἐνδεχόμενον μὲν ἐνταῦθα νὰ ὑπάρχωσιν ὀλιγώτερα, διότι ἡ ὑμετέρα κοινότης φημιζέται ἐπὶ ἀγαθότητι καὶ εὐγενείᾳ, ἔχει δὲ καὶ τὸ εὐτύχημα νὰ πσιμαίνεται ὑπὸ ἱεραρχῶν πεφωτισμένων καὶ λίαν φιλομούσων, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁπωσδήποτε οἱ ἄνθρωποι ἔχουσι ὅλοι τὰς ἀδυναμίας μας, πιθανὸν τινὰς ἐκ τῶν γονέων, ἔστωσαν καὶ ὀλίγοι, νὰ ἔχωσι τὰς ἀνωτέρω μνημονευθείσας ἀδυναμίας, αἱ ὅποιαι μεγίστον παρεμβαλλοῦσι πρόσκομα εἰς τὴν

διευθύνσιν, διὰ τοῦτο ἐπροτίμησα νὰ εἶπω ὅσα εἶπον ὡς ἀναγκαϊότερα καὶ πρακτικώτερα παντὸς ἄλλου λόγου, θέμα ἔχοντος προτρεπτικὸν πρὸς τὴν παιδείαν καὶ τὰ γράμματα καὶ τὴν σύστασιν σχολείων, ὅποιον θέμα συνήθως λαμβάνουσι οἱ διδάσκαλοι εἰς τοὺς λόγους των. Διότι ὑμεῖς ἀνάγκην προτροπῆς πρὸς τὴν παιδείαν καὶ τὴν σύστασιν σχολείων δὲν ἔχετε, ἀφ' οὗ ἀυθορμήτως καὶ αὐτοπροαιρέτως συνιστᾶτε σχολεῖον καὶ προσκαλεῖτε διευθύντριαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἔχετε ἀνάγκην καλῆς καὶ σκοπίμου διατηρήσεως αὐτοῦ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ὠφελίμου αὐτοῦ σκοποῦ, ὅστις εἶναι ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἠθικὴ διάπλασις τῶν κορασίων ὑμῶν, ὁ δὲ σκοπὸς οὗτος δὲν ἐπιτυγχάνεται ἂν ὅλοι οἱ συντελεσταὶ τοῦ σκοποῦ τούτου δὲν ἐνεργήσωσιν ἀπὸ κοινοῦ πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτοῦ· οἱ δὲ συντελεσταὶ οὗτοι καὶ παράγοντες εἶναι οἱ ἐφοροί, αἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ γονεῖς.

Ἐπικαλουμένη λοιπὸν πρῶτον μὲν τὴν ἐξ ὑψους βοήθειαν, δεύτερον δὲ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου ἡμῶν καὶ τρίτον τὴν ἀρωγὴν καὶ ἀντίληψιν τῶν ἐφόρων, πολιτῶν, καὶ γονέων, ἀρχομαι τῶν ἐργασιῶν μου, αἱ ὅποιαι εἴθε νὰ παραγάγῃσι τοὺς προσδοκωμένους καρπούς.

Τὸν λόγον τούτον, τέλειον πρόγραμμα καὶ ἀληθὲς ὑπόδειγμα τῆς μεθόδου, ἦν ἡ πολυπειρος καὶ κατὰ πάντα ἀξιόλογος Κυρία Καπετανάκη ἐπαγγέλλεται νὰ ἐφαρμώσῃ κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σπουδαιοτάτων καθηκόντων, ἀτινα τῇ ἀνετέθησαν, ἐχαιρέτησε τὸ ἀκροατήριον διὰ ζωηρωτάτων καὶ παταγωδῶν χειροροχοτημάτων, πολλὰ δὲ καὶ ἐγκάρδια συγχαρητήρια, ἀπευθυνθέντα τῇ Κ. Διευθύντρια ὑπὸ τε τῆς Α. Π. τοῦ Πατριάρχου, ὑπὸ τῆς Ἐφορίας τοῦ Παρθενάγω-

γείου καὶ τῶν λοιπῶν παρεστῶτων, ἐπεσφράγησαν τὴν εἰρηνικὴν ταύτην καὶ μουσοπρεπῆ ἐθνικὴν τελετήν.

Τὴν δ' ἐπιούσαν (Δευτέραν) ἐγένετο ἐναρξίς τῆς ἐγγραφῆς, ἐξετάσεως καὶ κατατάξεως τῶν μαθητριῶν εἰς τὰς ἀνηκούσας ἐκάστη αὐτῶν τάξεις.

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Β'.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ.

ἐκλεγέν ἐκ τῶν περὶ πνευμάτων Τρύφωνος, Χοιροβοσκοῦ, Θεοδωρίτου καὶ ἐτέρων, καὶ ἀντιγράφοις διαφόροις ἀντιβληθέν καὶ ὀρθηθέν.

Ἀρχὴ τοῦ α στοιχείου.

Τὸ α πρὸ ἐαυτοῦ φιλοῦται αἰεὶ Ἀαράων, ἄαπτος ὁ ἀπροσπέλαστος, κτλ.

Τὸ α πρὸ τοῦ β φιλοῦται Ἀβυδος. Ἀβειρών, Ἀβιμέλεχ, κτλ. πλὴν τῶν ἐχόντων μετὰ τὸ β τὸ ρ, ἀβρός, ἀβρότης, ἀβρόνω, Ἀβραάμ, Ἀβραάμιος, ἀβρότονον, ἅπαντα ἀπὸ τοῦ ἀβρός γίνονται τὸ μέντοι ἀβρότη ἢ νύξ, ἀβρωμος ὁ μὴ ἔχων ἦχον, καὶ ἀβροτάζω φιλοῦται διὰ τὸ ἔχειν στερητικὸν τοῦ α.

Τὸ α πρὸ τοῦ γ φιλοῦται ἄγαν, ἀγείρω, ἀγορά, ἄγνος τὸ φυτόν πλὴν τοῦ ἄγνός ὁ καθάρως, ἀγνίζω, ἀγνισμός, ἄγιος, ἀγιάζω, ἀγισώνη, ὡς ἐκ τοῦ ἄζω τὸ σέβομαι τούτου δὲ τὴν δασεῖαν φυλλάττουσι πάντα τὰ ἐξ αὐτοῦ.

Τὸ α πρὸ τοῦ δ φιλοῦται ἀδελφός, Ἀδωνίς πλὴν τοῦ ἄδης, ἀδρός, ἀδρόνω, ἀδράτης τὸ μέντοι Ἀδρίας παρ' Ὀμήρω δασύνεται, φησὶν Ἡρωδιανός, ἐν δὲ τῷ καθόλου φιλοῦται.

Τὰ α πρὸ τοῦ ε φιλοῦται ἀετός, ἀέννηκος, ἀέριον.

Τὸ α πρὸ τοῦ ζ φιλοῦται ἄζω τὸ ξηραίνω,

ἐξ οὗ καὶ ἀζαλέη, Ἀζωτος πόλις πλὴν τοῦ ἄζω τὸ σέβομαι καὶ θαυμάζω, ἄζομαι, ἄζόμενος.

Τὸ α πρὸ τοῦ η, θ, ι, κ, φιλοῦται αἰεὶ ἀηδών, ἀθηνός. αἰω τὸ ἀκούω, ἀκμων.

Τὸ α πρὸ τοῦ λ, ἐνός ἢ διττοῦ, φιλοῦται ἀλῶ τὸ πλανῶ, ἀλειήτης, ἀλυδής τὸ ὄμου. ἀλδήσκω τὸ αὐξάνω, ἀλλοίος, ἀλλοδαπός, ἀλλὰς ἀλλάντος πλὴν τοῦ ἀλς ἢ θάλασσα καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ. ἀλίτης ὁ θαλάσσιος καὶ ὁ μάταιος, Ἀλικαρνασός καὶ Ἀλίαρτος πόλις, ἀλυκὸν τὸ ἀλμυρὸν, ἀλίζω τὸ ἀλατι πάττω σὺν τούτοις καὶ τὰ ἄθροισιν σημαίνοντα, ἄλις ἀντὶ τοῦ αὐτάρκως, ἀλίζω τὸ συναθροίζω καὶ ἄλως τὸ ἀλώνιον σὺν τούτοις καὶ ἀλῶ τὸ κρατῶ καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ ἄλωσις, ἀλιότης, ἀλίσκω, ἄλυσις σὺν αὐτοῖς καὶ τὸ ἄλλομαι διὰ δύο λλ, ἀλλόμενος, ἄλμα καὶ τὰ ὅμοια ἄλτο δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπήδησε φιλοῦται, καὶ Ὀμηρος ἐπᾶλτο ἀλετριβανον ἐκ μὲν τοῦ τὰς ἄλας τρίβειν δασύνεται, ἐκ δὲ τοῦ ἄλπειν, ἦγουν ἀλήθειαν καὶ τρίβειν, φιλοῦται λέγεται δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ἀλότριψ ἀλκῶν, εἰ καὶ ἐκ τοῦ ἐν ἀλλὶ κύειν ἐτυμολογεῖται, ὅμως φιλοῦται, διὰ τὸ ἐπάγεσθαι τὸ κ' ἀλέξ ἢ θερμασία δασύνεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἐν δὲ τῷ καθόλου φιλοῦται σὺ δὲ ψίλου κατὰ τὴν συνήθειαν. Ἄλυς ποταμός, ὅθεν καὶ Ἀλυάτης φιλοῦται, ὡς ἀλύτης, πολλὴν γὰρ χώραν περιτρέχει τινὲς δασύνουσιν, ἀλικὸν ὕδωρ λέγοντες ἔχειν αὐτόν ἄλυς δὲ ἢ ἀδημονία παρὰ πᾶσι φιλοῦται.

Τὸ α πρὸ τῶν μ φιλοῦται ἀμύνω, ἀμῶ τὸ θερίζω, ἄμη ἢ δρεπάνη, ἀμάλη, ἀμαθύνω, ἄμης πλακοῦς, ἄμμος, ἄματος, ἄμυδις, ἄμμιν ἀντὶ τοῦ ἡμῖν, καὶ τὰ ἔχοντα τὸ α στερητικόν, ἄμορφος, ἀμείλικτος πλὴν τοῦ ἄμα καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ, ἄμαρτῆ ἀντὶ τοῦ ὄμου, ἄμιλλα, ἀμιλλῶμαι, ἄμαξα, σὺν τούτοις ἄμαξοτροχία, ἄμαρτάνω, ἄμαρτία, ἄμαρτωλός, ἄμμα τὸ

σχοινίον, ἄμῖς τὸ οὐροδόχον ἀγγεῖον, ἄμως γέπως τὸ ὀπωςδήποτε καὶ ἀμηγέπη τὸ ποτέ τὸ ἄμη καὶ δασύνουσιν ἐκ τοῦ ἄμα πολλοὺς τέμνειν στάχεις ὁ ἄμος παρ' ἅπασιν τοῖς τεχνολόγοις δασυόμενον εὖρον καὶ δι' ἐνός μ, ἢ μὲν τοι συνήθεια τοῦτο ψιλοῖ καὶ διὰ δύο μμ γράφει, σὺ δὲ δάσυνε ἄμαξα ἐκ μὲν τοῦ ἄμα ἄγεσθαι ὑπὸ δύο βοῶν, δασύνεται, ὡς εἴπομεν, ἐκ δὲ τοῦ τὸν ἀμητὸν ἄγειν φιλοῦται ἐντεῦθεν καὶ ἀμαξήτης ἢ ὁδὸς καὶ κατημαξευμένον.

Καθολικὸς καθὼρ περὶ τοῦ αμ.

Τὸ α λῆγον εἰς μ, ἐπιφερομένου συμφώνου, φιλοῦται αἰεὶ ἄμφω, ἀμφίς, ἄμπυξ, ἄμπελος καὶ τὰ ὅμοια.

Τὸ α πρὸ τοῦ ν φιλοῦται ἀνία, ἀνεμος, ἀνεμώλιον, ἀνώ πλὴν τοῦ ἀνδάνω τὸ ἀρέσκω, ἐκ τοῦ ἦδω γὰρ τὸ εὐφραίνω γενόμενον, τὴν δασεῖαν ἐφύλαξε τοῦ γεννήσαντος.

Τὸ α πρὸ τοῦ ξ καὶ πρὸ τοῦ ο φιλοῦται αἰεὶ ἄξων, ἀξίνη, ἀξυλος ὕλη ἢ πολυξυλος καὶ πάλιν ἄορ, ἀολέες οἱ συνηθροισμένοι, ἀοσηπητήρ ὁ βοηθός, κτλ.

Τὸ α πρὸ τοῦ π φιλοῦται ἀπνήης, ἀπώλεια, ἀπὸ πρόθεσις, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν πάντα, πλὴν τοῦ ἄπαξ, ἀπαξάπαντες, ἄπας, ἀπαλός, ἀπλοῦς, ἄπτω, ἄπτομαι καὶ ἀπτόν.

Τὸ α πρὸ τοῦ ρ φιλοῦται ἀρά, ἀραῖος, ἄρον, ἄρδω, ἄρμενον, Ἀρμενία πλὴν τοῦ ἀρμόζω, ἀρμογή, ἀρμός, ἀρμονία καὶ ἄρμα, ἄρκυς ἢ παγίς, ἄρπη ἢ δρεπάνη, ἄρπυια εἶδος ἀνέμου, ἀράζω, ἄραξ καὶ ἀρπαλέος.

Τὸ α πρὸ τοῦ σ φιλοῦται ἄσια, ἄση ἢ βλάβη, ἀσήρ ἐσιν ἢ ὄρνις ἢ ἄστρον τοῦ οὐρανοῦ γράφεται γὰρ καὶ ἀπ' εὐθείας ἀσάμαινθος ἢ λεκάνη, ἄσσον ἀντὶ τοῦ πλησίον, ἄσσα ἀντὶ τοῦ τινὰ ἀορίστως, πλὴν τοῦ ἄσσα ἀντὶ τοῦ ἄτινα.

Τὸ α πρὸ τοῦ τ φιλοῦται ἄτη ἢ βλάβη, ἀττικὸς, ἀτταγὴν ὄρνις, ἄττα ἀντὶ τοῦ τινὰ ἀορίστως πλὴν τοῦ ἄττα ἀντὶ τοῦ ἄτινα, ἄτε

ἀντὶ τοῦ καθ' ἃ, ἄτερος ἀντὶ τοῦ ἕτερος, καὶ ἀτέρα ἐπὶ τοῦ θηλυκοῦ.

Τὸ α πρὸ τοῦ υ, φ, χ, φιλοῦται Πρὸ τοῦ υ, αὖω τὸ φωνῶ, αὐτὴ ἢ φωνή πρὸ τοῦ φ, ἄφαρ, ἄφνω, πλὴν τοῦ ἀφή πρὸ τοῦ χ, ἄχος, ἄχθος.

Τὰ α πρὸ τοῦ ψ φιλοῦται, ἄψ ἀντὶ τοῦ ἐπίσω, ἐξ οὗ καὶ ἄψορρος, κτλ., πλὴν τῶν παρὰ τὸ ἄπτω καὶ ἄπτομαι, ἀψίκορος ὁ ταχέως χορταζόμενος, ἀψιμαχία, ἀψίς ἀψίδος καὶ ἄψα τὰ μέλη.

Τὸ α πρὸ τοῦ ω μεγάλου φιλοῦται ἄω τὸ πνέω, ἀωτῶ τὸ ὑπνώττω, καὶ Ὀμηρος ὕπνον ἀωτεῖ.

Καθολικὸς περὶ τοῦ πνεύματος τοῦ α.

Τὸ α εἴτε στέρησιν δηλοῖ, ὡς τὸ ἀφίλος, ἄοικος, εἴτε ἐπίτασιν, ὡς τὸ ἀξυλος, ὕλη ἢ πολυξυλος, εἴτε κακόν, ὡς τὸ ἄφονος, ὁ κακόφωτος, εἴτε ὀλίγον, ὡς ὁ ἀμαθής, ὁ ὀλιγομαθής, εἴτε πλεονάζει, ὡς ἐν τῷ σάχως, ἀταχυς, σπαίρω ἀσπαίρω, φιλοῦται. Εἶδὲ ἄθροισιν σημαίνει, δασύνεται ὅσον ἄπας, ἀλίζω τὸ συναθροίζω τὸ μὲν τοι ἄλυσις καὶ ἄδης, κἂν στερητικὸν ἔχῃ τὸ α, δασύνεται, ἐκ τοῦ α γὰρ στερητικὸν καὶ τοῦ λύω καὶ ἐκ τοῦ α καὶ τοῦ ἴδω τινὲς ἐκ τοῦ ἀλίζω εἶπον τὸ συναθροίζω ἐκ τοῦ α τὸ ὄμου καὶ τοῦ δῶ, ἄδης.

Τὸ α ἐν ταῖς προθέσει φιλοῦται, ἀνά, ἀντί, ἀπὸ, ἐπεὶ καὶ πᾶσαι αἱ προθέσεις φιλοῦνται, ἐκτός τῶν ἀπὸ τοῦ υ ἀρχομένων. Τὸ α πρὸ παντὸς φωνήεντος κατὰ διάσασιν φιλοῦται Ἀαράων, ἀηδών, τὸ γὰρ αἶμα καὶ τὰ τοιαῦτα, μὴ κατὰ διάσασιν ὄντα, δασύνονται. Τὸ α ἐν ταῖς ὑποτακτικαῖς ἄρθροις δασύνεται, ἀ, ἀς, αἰς, ὡσαύτως καὶ ἐν τοῖς διοριστικαῖς, ἡμῶν ἀμῶν, ἡδὺ ἀδύ. Σημειωτέον, ὅτι τὸ α πρὸ παντὸς φωνήεντος καὶ πρὸ τῶν δύο δασείων τοῦ θ, χ, καὶ πρὸ τοῦ κ ξ φιλοῦται αἰεὶ. Χρῆ γινώσκειν, ὅτι ἡ ἀνατολὴ λέγεται Ἀσία, ἢ

τες τὴν θήκην ὀρθίαν πρὸς τὸν τοῖχον. Οὕτω μὲν συσκευάζουσι τοὺς νεκροὺς τῆς πρώτης τάξεως.

§ 87. Τοὺς δὲ προτιμῶντας τὴν μέσση τάξιν καὶ ἀποφεύγοντες τὴν πολυτέλειαν, συσκευάζουσι οὕτω πῶς. Πληρώσαντες κλυστήρας διὰ τῆς ἐκ τοῦ κένδρου ἐξαγομένης βαλσαμώδους οὐσίας, πληροῦσι τὴν κοιλίαν τοῦ νεκροῦ, χωρὶς νὰ ἀνατάμωσι αὐτήν, οὕτω νὰ ἐξαγάγῃσι τὰ ἐντόσθια. Ἐγχύνουσι δὲ τὴν ὕλην ταύτην διὰ τοῦ πρῶτου, ὃν ἔπειτα φράσσουσι καλῶς, καὶ τότε ταριχεύουσι ὁμοίως τὰς ἀκολουθοῦσας ἡμέρας τὸ σῶμα. Τὴν δὲ τελευταίαν ἡμέραν ἐξαχύνουσι ἐκ τῆς κοιλίας τὸ βάλσαμον τοῦ κένδρου, ὅπερ εἶχον ἐγχύσει πρότερον· τὸ δὲ βάλσαμον αὐτὸ ἔχει τοσαύτην δύναμιν, ὥστε ἑαυτὸ μετ' αὐτοῦ συναεζέρονται τὰ σπλάγχνα καὶ τὰ ἐντόσθια κατατετηκῶτα· τὰς δὲ σάρκας τὸ νάτρον κατακτρώγει, οὕτω δὲ μένει ἐκ τοῦ νεκροῦ τὸ δέρμα μόνον καὶ τὰ ὀστά. Ἀφοῦ δὲ ποιήσῃσι ταῦτα, ἀποδίδουσι οὕτω τὸν νεκρὸν, οὐδὲν πλέον ἐνεργούντες ἐπ' αὐτοῦ.

§ 88. Ἡ δὲ τρίτη τάξις τῆς ταριχεύσεως ἢ γινομένη πρὸς τοὺς πτωχοτέρους, εἶναι τοιαύτη· ἐγχύσαντες εἰς τὴν κοιλίαν καὶ καθύρσαντες αὐτήν διὰ συρμαίας (ὕγρου καθαρκικοῦ), ταριχεύουσι τὰς ἑβδομήκοντα ἡμέρας τὸ σῶμα, καὶ ἔπειτα ἀποδίδουσι αὐτὸ τοῖς κομίσασιν.

§ 89. Τὰς δὲ γυναῖκας τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, ὅταν ἀποθάνωσι, δὲν δίδουσι ἀμέσως πρὸς ταριχεύσιν, οὐδὲ ἐκείνας, ὅσαι τύχῃσιν εὐμορραῖα ὑπερμέτρως. Ἄλλ' ἀφοῦ παρέλθῃσι τὰς ἡμέρας τὰς ἐπιφανέας, τότε τὰς παραδίδουσι πρὸς τοὺς ταριχευτάς. Ποιοῦσι δὲ τοῦτο, ἵνα μὴ οἱ ταριχευταὶ μιγνύονται ταῖς γυναῖκας· διότι λέγεται, ὅτι συνελήφθη τις αὐτῶν μιγνύμενος νεκρῷ προσφάτῳ γυναικῶς, καὶ κατεμνήθη ὑπὸ ἰδόντος αὐτὸν δημοτέχνου.

§ 90. Ἐάν δέ τις ἢ ἐξ αὐτῶν τῶν Αἰγυπτίων ἢ ἐκ τῶν ξένων ἀρπαχθῇ ὑπὸ κροκοδείλου ἢ εὐρεθῇ πνιγμένος ἐν τῷ ποταμῷ, οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, ἧς πλησίον ἐξέληθ' ἡ πτώμα, εἰσὶν ὑποχρεωμένοι νὰ ταριχεύωσιν αὐτὸν, καὶ συσκευάσαντες ὅσον δίδεται κάλλιστα, νὰ τὸν θάψωσι εἰς ἱερὰς θήκας. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ οὔτε νὰ ψάσῃ καν τις αὐτὸν, οὔτε τῶν συγγενῶν, οὔτε τῶν φίλων, ἀλλὰ μόνον οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ τοῦ Νεῖλου, διότι θεωρεῖται, ὅτι τοῦ οὕτως ἀποθανόντος ὁ συσκευαζόμενος καὶ θαπτόμενος νεκρὸς εἶνε πλέον τι ἢ ἀνθρώπινος. (ἀκολουθεῖ).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕἰΣ ΤΟΝ ΓΟΡΓΙΑΝ

ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΜΙΣΤΡΙΩΤΟΥ.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Ἐν σελίδι 237 (497 B) ἀναγινώσκωμεν «Καλ. Ἄλλ' αἰεὶ τοιοῦτός ἐστι Σωκράτης, ὃ Γοργία· σμικρὰ καὶ ὀλίγου ἄξια ἀνερωτᾷ καὶ ἐξελέγχει.—Γορ. Ἄλλὰ τί σοι διαφέρει; πάντως οὐ σὴ αὐτὴ ἢ τιμὴ, ὃ Καλλιλέκεις.» κτλ. Ἐν δὲ τῷ σχολίῳ λέγεται ὅτι ἡ λέξις τιμὴ σημαίνει βλάβην ζημίαν, ὡς ἐν Ἰλ. Α. 459 «Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάω.» Ὅμως παρ' Ὀμήρῳ ἡ λέξις τιμὴ σημαίνει πρόστιμον ὡς φαίνεται ἐν Γ. 286· εἶναι δηλ. ἡ ποινὴ τῆς γενομένης βλάβης θεωρουμένη ὡς πρὸς τὸν ἀδικηθέντα, ὅπως ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ εἶναι ἡ τιμωρία. Δὲν σημαίνει λοιπὸν βλάβην, ἀλλ' ἀντίτιμον, ἄξιαν βλάβης. Ἴσως ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ ἐξαχθῇ ἡ ἐννοια τῆς λέξεως ἐκ τοῦ σμικρὰ καὶ ὀλίγου ἄξια, καὶ νὰ ἐξηγηθῇ «ἢ ἐκτίμησις αὐτῆ, ἢ σμικρὰ αὐτῆ ἄξια».

Ἐν σελίδι 155 (469 A) ἀναγινώσκωμεν «Σωκ. Ὅτι αὐτὸν οὔτε τοὺς ἀζήλωτους ζηλοῦν οὔτε τοὺς ἀθλίους, ἀλλ' ἔλασιν.» Καὶ ἐν τῷ σχολίῳ ἀναφέρεται ἡ ἐξῆς παρατήρησις

τοῦ Σχολιαστοῦ, «Ἀζήλωτος γὰρ ἐστίν, ὅστις ἔχει τι, ὃ μὴ εὐχόμεθα γενέσθαι ἡμῖν, ἄλλως δὲ ὁ πάθειν ἀνηκέστοις ἐνισχόμενος». Τὸ δεύτερον μέρος τῆς παρατηρήσεως ταύτης εἶναι ἀκατανόητον, ἀφ' οὗ ὀλίγον κατωτέρω ὁμολογεῖται ὅτι ὁ δικαίως ἀποκτυνῶς τινα δὲν εἶναι ἀθλιός καὶ ἐλασινός, ἀλλὰ οὐδὲ ζήλωτος εἶναι. Οὕτως ὁ ἀζήλωτος δὲν εἶναι βεβαίως ὁ πάθειν ἀνηκέστοις ἐνισχόμενος, καὶ δύναται τις νὰ ὑποπτεύσῃ ὅτι ἐν τῇ παρατηρήσει τοῦ Σχολιαστοῦ πρέπει νὰ γραφῇ ἀθλιός δὲ ἀντὶ ἄλλως δέ.

Ἐν σελ. 253 (502 B) ἡ γραφὴ «Τί δὲ δὴ ἢ σεμνὴ αὐτὴ καὶ θαυμαστὴ, ἢ τῆς τραγῳδίας ποιήσις ἐφ' ᾧ ἐσπούδακε;» εἶναι εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ σχολίον 8 ὅπερ ἔχει οὕτω· «Ἐφ' ᾧ καθ' ἑλξιν ἀντὶ ἐπὶ τούτῳ ὃ ἐσπούδακε. Περιπίπτει δὲ ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία νὰ ἔχῃ ἐρωτηματικὴν σημασίαν». Ἄν παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ «ἐφ' ᾧ;» εἶναι ἴσον πρὸς τὸ «ἐπὶ τίνι;» πρέπει νὰ στίξωμεν οὕτω· Τί δὲ δὴ; ὥστε τὸ «ἐφ' ᾧ» νὰ μὴ ἦναι ἀναφορικὸν ἀναφερόμενον εἰς τὸ τί. Ὁρθότερον εἶναι νὰ λείψῃ τὸ σχολίον 9 καὶ νὰ μείνῃ τὸ σχολ. 7 καθ' ὃ ἡ φράσις ἀναπληροῦται οὕτω· «Τί δὲ (ἐστίν ἐκεῖνο) ἐφ' ᾧ ἐσπούδακεν ἢ τῆς τραγῳδίας ποιήσις;» Ἡ δὲ ἐλξις περὶ ἧς γίνεται λόγος ἐν τῷ σχολίῳ, δὲν ἔχει τὸν τόπον τῆς ἐνταῦθα, ἀλλὰ πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὴν ἐκφρασιν σπουδάζω ἐπὶ τίνι.

Ἐν σελ. 149 (466 E) «Οὐκοῦν ἀποδείξεις τοὺς ῥήτορας νοῦν ἔχοντας καὶ τέχνην τὴν ῥητορικὴν ἀλλὰ μὴ κολακείαν, ἐμὲ ἐξελέγξας; εἰ δὲ με εἰσέσεις ἀνέλεγκτον, οἱ ῥήτορες οἱ ποιοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν ἂ δοκεῖ αὐτοῖς καὶ οἱ τύραννοι οὐδὲν ἀγαθὸν τοῦτο κεκτήσονται· ἢ δὲ δύναμις ἐστίν, ὡς σὺ φῆς, ἀγαθὸν, τὸ δὲ ποιεῖν ἕνευ νοῦ ἂ δοκεῖ καὶ σὺ ὁμολογεῖς κακὸν εἶναι ἢ οὐ;» Ἐνταῦθα φαίνεται ὅτι πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ἐρωτημα-

τικόν, ὅπερ εὐρίσκεται μετὰ τὸ ἐξελέγξας, ὅπως γείνη ὁμαλότερος ὁ λόγος. Ἡ δὲ πρότασις «εἰ δὲ δύναμις» κτλ. ὡς εἶναι γεγραμμένη δὲν ἔχει νοῦν, καὶ πρέπει νὰ γραφῇ «εἰ δὴ».

Ἐν σελ. 144 (465 C). «Ὅπερ μὲν τοι λέγω, διέστηκε μὲν οὕτω φύσει ἅτε δ' ἐγγυὺς ὄντων φύρονται ἐν τῷ αὐτῷ καὶ περὶ ταῦτα σοφιστὰι τε καὶ ῥήτορες» κτλ. Ἐν τῷ σχολίῳ 1 ζητεῖται τοῦ ἀναφέρεται ἢ πρότασις ὅπερ μὲν τοι λέγω. Ὁ Heindorf νομίζει ὅτι ἀναφέρεται εἰς τὰ εἰρημένα ἐν 464 B καὶ C, ὃ δὲ ἐκδότης δέχεται αὐτὴν ὡς ὑποκείμενον τοῦ διέστηκε σημαίνουσαν δηλ. τὴν σοφιστικὴν καὶ τὴν ῥητορικὴν. Ἀποκρούει δὲ τὴν γνώμην τοῦ Heindorf διὰ τὸν λόγον ὅτι ἂν ἡ ἀναφορικὴ φράσις ἀνεφέρετο εἰς τὰ προηγούμενα ἔπρεπε νὰ τεθῆ παρατατικὸς ἢ ἀόριστος.

Ὅμως ἂν τις ἀναγνώσῃ μετὰ προσοχῆς τὸ χωρίον θὰ πεισθῇ ὅτι ἡ ἀναφορικὴ πρότασις εἶναι παράθεσις εἰς τὰ ἐπόμενα, ἅπερ εἰσάγει, καὶ ἐπὶ τούτων ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν. Ὑποκείμενον δὲ τοῦ διέστηκε πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ἐκ τῶν προγουμένων τὸ ταῦτα.

Ἐν σελ. 145 πρέπει νὰ διορθωθῇ τὸ σχολίον καθ' ὃ τὸ χρῆσθαι ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐμάνθανες ἐν τῇ φράσει «λέγοντος γὰρ μου βραχέα οὐκ ἐμάνθανες, οὐδὲ χρῆσθαι τῇ ἀποκρίσει, ἣν σοι ἀπεκρινάμην, οὐδὲν οἶός τ' ἦσθα» διότι τὸ ἀπαρέμφατον ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ οἶός τ' ἦσθα.

Ἐν σελ. 129 (461 A) πρέπει νὰ διορθωθῇ τὸ σχολίον 1 ὅπερ λέγει· «Κυρίως ἔπρεπε νὰ εἴπῃ, οὕτω θαυμάσας ὥστε εἶπον· ἐνίοτε ὁμῶς τὸ ὥστε παραλείπεται» κτλ. Ἀπλῆ ἀνάγνωσις τοῦ χωρίου ἀρκεῖ νὰ πείσῃ περὶ τοῦ ἐναντίου. «Ἐπειδὴ δὲ ὀλίγον ὕστερον ἐλεγεσθε ὅτι ὁ ῥήτωρ τῇ ῥητορικῇ κἂν ἀδικῶς χρῶτο, οὕτω θαυμάσας καὶ ἠγησάμενος οὐ

συνάδειν τὰ λεγόμενα ἐκείνους εἶπον τοὺς λόγους» κτλ. Τὸ οὕτω ἐνταῦθα συγκεφαλαιώτ' τὰ ἡγούμενα. Α. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ.

ΠΕΡΙ ΘΥΜΟΥ.

«Οὐκ ἔστιν ἔργος, ὡς εἶπες, φάρμακον.
Ἄλλ' ἡ λόγοι σπουδαῖοι ἀνθρώπου φίλου».
(ΜΕΝΑΝΑΡΟΣ).

Ὁ παρ' ἡμῶν καλούμενος θυμὸς, ἢ τῶν ἀρχαίων ὁ ρ γ ἡ, εἶνε πάθος τῆς ψυχῆς σφοδρότατον, ἐκρηγνύμενον τάχιστα καὶ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐκχυνόμενον εἰς κατάραι, εἰς ὕβρεις, εἰς ἀπειλάς, παρορμῶν εἰς ἐπίθεσιν σφοδρῶν, καὶ ἐκθέτον τὸν ἄνθρωπον εἰς μέγιστον κίνδυνον. Πολλάκις ἄνθρωποι ἀπέθανον αἰφνης ἐν μέσῳ παραφορᾶς ἰσχυροῦ θυμοῦ, δι' ἀποπληξίας τοῦ ἐγκαιφάλου ἢ τῶν πνευμόνων, ἢ διὰ ῥήξεως τῆς καρδίας ἢ τῶν μεγάλων ἀρτηριῶν. Ὁ θυμὸς ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ ἐγκαιφάλου ὡς τὰ ἰσχυρότερα πνευματώδη ποτὰ, καταστέλλων καὶ λόγον, καὶ κρίσιν, καὶ βούλησιν, καὶ αἴσθησιν, καθιστῶν τὸν ἄνθρωπον ἀνίκανον νὰ σκεφθῆ καὶ κρίνῃ περὶ τῶν περὶ αὐτὸν, ἀκαταλόγιστον διὰ τὰς ἐπὶ τοῦ παρορμῶν καὶ τοῦ βρασμοῦ τῆς ψυχικῆς ὀρμῆς πράξεις του, ὧν πολλάκις οὐδεμίαν ἔχει συνείδησιν, καὶ ἐξομοιῶν οὕτως αὐτὸν πρὸς τὸν μεθυσμένον, πρὸς τὸν παράφρονα, πρὸς τὰ κτήνη αὐτά. Ἡ θεὰ τοῦ θυμωμένου εἶνε φρικώδης· οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξογκοῦνται, γίνονται κατέρυθροι, ὑγραίνονται καὶ ἀστράπτουσι· τὸ πρόσωπόν του γίνονται κατέρυθρον καὶ πυρώδες· αἱ φλέβες τοῦ προσώπου καὶ τοῦ λαιμοῦ του ἐξογκοῦνται καὶ ἐξέχουσιν ὑπὸ τὸ δέρμα ἐν εἶδει τεταμένων σχοινίων· τρέμουσι τὰ χεῖλη του· ἀνορθοῦνται αἱ τρίχες του, τρίζουσιν οἱ ὀδόντες του, καὶ πολλάκις ἀφῶς ἐξέρχεται τοῦ στόματος καὶ τῶν μυκτῆρων του· μεγαλοφωνεῖ, ὕβριζει, καταράται· χάνει τὴν αἴσθησιν

καὶ τὸ λογικόν του, καὶ οὔτε τί λέγει, οὔτε τί πράττει· ἡξέυρει, οὐδ' ἐνθυμεῖται ἔπειτα τίποτε, ἀπαράλλακτα ὡς ἂν ἦτο μεθυσμένος ὑπὸ ποτῶν. Ἄλλοτε πάλιν ὁ θυμὸς εἶνε σιωπηλὸς, ὁπότε δὲ εἶνε καὶ κινδυνωδέστερος. Τὸ αἶμα τότε ἀπωθεῖται ὅλον πρὸς τὰ κεντρικὰ ὄργανα, ὥστε τὸ δέρμα γίνονται ὠχρότατον καὶ ψυχρότατον· ἰδίως δὲ ὠχρῶν τὸ πρόσωπον, καὶ διαστρέφεται καὶ ἀλλοιοῦται, ἔνεκα σπασμωδικῶν κινήσεων τῶν προσωπικῶν μυῶν, ὅλον δὲ τὸ σῶμα τρέμει, καὶ δύνανται νὰ ἐπέλθωσι καὶ σπασμοὶ ἐντελεῖς ἐκ τῆς τοιαύτης παραφορᾶς.

Ὁ θυμὸς ἐξάπτεται ἔνεκα ὕβρεως ἢ ἀδικίας σπουδαίας· καὶ ἂν μὲν ὁ θυμωθεὶς ἔχῃ ἐνώπιόν του τὸν αἴτιον τῆς παραφορᾶς του, καὶ δύνανται ἐλευθέρως νὰ τὸν τιμωρήσῃ, ἀλοίμονον εἰς αὐτόν! ἂν ὅμως ἐμποδίζηται εἰς τὴν τιμωρίαν, εἴτε ἐξ ὑπεροχῆς τοῦ ἀντιπάλου, εἴτε παρ' ἄλλων παρόντων καὶ ἐμποδίζόντων αὐτόν, τότε στενοχωρεῖται ἐνδομύχως τρομερᾶ, κτυπᾶ ἑαυτὸν, δαγκάνει τὰς χεῖράς του, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς δάκρυα ἀναλύεται· διότι τὸ πάθος ἔχει ἀνάγκην ἐξατμίσεως ὅπως δῆποτε. Τινὲς πάλιν, θυμωθέντες ὑπὸ τινος ἰσχυροτέρου, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ἐκδικηθῶσιν αὐτόν, ἐκθυμαίνουσι κατ' ἄλλων ἀδυνάτων, ἢ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν των διατελούντων, ἀνθρώπων· οὕτω πολλοὶ δέρουσι τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ παιδιά, καὶ τοὺς δούλους των, διότι, θυμωθέντες ἐν τῇ ἀγορᾷ, δὲν ἠδυνήθησαν ἐκεῖ νὰ ἐκδικηθῶσι· καὶ ἐπὶ ζώων δὲ, καὶ ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων ἐνίοτε, συμβαίνει νὰ ἐκχύνωσι τὸν θυμὸν των ἄνθρωποι παράφοροι, κακοποιούντες ἔλεεινῶς πᾶν ἔμψυχον ὄν, εὐρισκόμενον εἰς τὴν ἐξουσίαν των, ἢ καταστρέφοντες πᾶν πρᾶγμα, κείμενον πλησίον των.

Ὁ θυμὸς, εἶπομεν, δύνανται νὰ ἐπενέγκῃ στιγμιαίως τὸν θάνατον ἐπ' αὐτῆς τῆς παραφορᾶς τοῦ ἀνθρώπου δι' ἀποπληξίας τοῦ ἐγ-

κεφάλου ἢ τῶν πνευμόνων, ἢ διὰ ῥήξεως τῆς καρδίας. Ἄλλὰ καὶ ἂν μὴ ἐπενέγκῃ στιγμιαίον θάνατον, διαταράσσει τὴν ὑγίαν ἰσχυρώς, καὶ ἐπιφέρει νοσήματα πολλάκις βαρύτερα, ὡς πλευρίτιδα, ἥπατίτιδα, πνευμονίαν, μηνιγγίτιδα, ἐγκεφαλίτιν κ.τ.λ. ὑπάρχουσι δὲ πολλὰ παραδείγματα ἐπιληψίας, ἐπελθούσης ἔνεκα παραφορᾶς θυμοῦ. Πολλάκις ἄνθρωποι μετὰ θυμὸν σφοδρὸν ἐγένοντο κατακίτρινοι, παθόντες τὸν λεγόμενον ἵκτερον (χρυσῆν). Γυναῖκες, εὐρισκόμεναι εἰς παραφορᾶν θυμοῦ, καὶ θυλάσασαι κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ κλαυθμηρίζον βρέφος των, ἐπροξένησαν εἰς αὐτὸ νόσημα βαρύτερον καὶ θανατηφόρον, ὡσανεὶ τὸ ἐπότηζον δηλητήριον. Διὰ πλείστων δὲ παρατηρήσεων ἐβεβαιώθη ἤδη, ὅτι ὁ θυμὸς εἶνε τὸ κυριώτερον αἴτιον τῆς λύσσης, διότι ἄνθρωποι κατὰ πάντα ὑγιεῖς, δαγκάσαντες ἐν τῇ παραφορᾷ τοῦ θυμοῦ των τὸν ἀντίπαλόν των, ἐπροξένησαν εἰς αὐτὸν τὴν λύσσαν. Ὁμοίως καὶ ζῶα, σκύλοι, γαλαὶ κτλ. ὅπως ὑγιᾶ ὄντα, ἐὰν ἐπανειλημμένως παρορμισθῶσι καὶ δαγκάσωσι τινα ἐπὶ τῆς ὀρμῆς των, δύνανται νὰ προξενήσωσιν εἰς αὐτὸν λύσσαν, καίτοι μὴ πάσχοντα αὐτὰ ταύτην. Παραδέχονται δὲ σήμερον οἱ παθολόγοι, ὅτι καὶ ἡ αὐτόματος λύσση ἀναπτύσσεται συνήθως εἰς ζῶα, ἰδίως σκύλους, καὶ γαλαί, συνεχῶς παρορμιζόμενα· καὶ διὰ τοῦτο, ἐνῶ εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν λοιπὴν Τουρκίαν ἀπειροπληθεῖς νέμονται ἐν ταῖς ὁδοῖς οἱ ἀδέσποτοι κύνες, σπανιωτάτη εἶνε ἡ λύσσα μεταξὺ αὐτῶν· διότι οὐδεὶς τολμᾶ νὰ παρενοχλήσῃ καὶ διερεθίσῃ κῦνα ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐνῶ παρ' ἡμῶν, εἰ καὶ ἐλάχιστοι ὑπάρχουσιν οἱ ἀδέσποτοι κύνες, συνηθεστάτη εἶναι παρ' αὐτοῖς ἡ λύσσα· διότι ἄλλο δὲν κάμνουν οἱ παῖδες, ἢ νὰ λιθοβολοῦν, ἐξερεθίζουσι καὶ παντοιοτρόπως παρορμιζοῦσι τοὺς κύνες τῆς γειτονίας δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

Τοιούτων ὄντων τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ

θυμοῦ, εὐκόλως κατανοεῖ ἕκαστος, ὅτι ὀφείλει· πᾶσαν νὰ καταβάλλῃ προσπάθειαν πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς ὅ,τι δύνανται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς ψυχικὸν πάθος, τοσοῦτον πολέμιον εἰς τὴν ὑγίαν καὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἰδίως μάλιστα πρέπει νὰ καταβάλληται μεγίστη φροντίς παρὰ τοῖς παιδίοις, ὅπως ἐνωρὶς καταστρέφεται ἡ ἔμφυτος αὐτῶν πρὸς τὸν θυμὸν κλίσις, καὶ ἐκ τῶν κυριωτάτων μελημάτων τῆς καλῆς αὐτῶν ἀνατροφῆς πρέπει νὰ ἦναι τὸ νὰ συνηθίζονται ταῦτα ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων εἰς τὴν ἀποφυγὴν τοῦ θυμοῦ. Πρέπει δὲ ν' ἀντιτάσσωμεν πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κακοῦ οὐχὶ τὴν βίαν, διότι μέσον ἀθλιέστερον καὶ κινδυνωδέστερον τούτου δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ τὴν κρίσιν καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον, καὶ νὰ ἐμπνέωμεν εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν τὰς εὐαγγελικὰς περὶ πραότητος καὶ ἀνεξικακίας ἀρχάς, διδόντες αὐτοῖς ἡμεῖς τὸ παράδειγμα τῆς ἀοργησίας, καὶ ἀποφεύγοντες νὰ θυμῶμεν ἐνώπιον αὐτῶν πρὸς πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ διεγείρῃ τὸν θυμὸν. Ἐὰν τὸ εὐόργητον καὶ θυμῶδες τοῦ χαρακτῆρος μὴ καταπολημηθῇ ἐπιδεξίως καὶ τελεσφόρως κατὰ τὴν τρυφερὰν ἡλικίαν, αὐξάνει καὶ κραταιοῦται κατὰ τὴν νεανικὴν, καὶ καθίσταται οὕτω δευτέρα τοῦ ἀνθρώπου φύσις δυσκαταγώνιστος. Διόπερ χρέος ἀπαραίτητον ἔχουσιν οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν ἀγωγὴν τῶν παιδίων νὰ φροντίζωσιν, ὅπως ταῦτα ἀπέχωσι πάσης ἀφορμῆς θυμοῦ, προλαμβάνοντες ὅσον οἶόν τε τὰς συγκλῆς μεταξὺ των παιδαριώδεις ἐριδας, καὶ ἀποτρέποντες πᾶν ὅ,τι δύνανται νὰ διερεθίσῃ αὐτὰ, γινόμενοι δὲ αὐτοὶ παράδειγμα πραότητος πρὸς αὐτὰ, καὶ προσέχοντες μὴ ποτε θυμωθῶσιν ἐν τῶν ἀταξιών καὶ παραπτωμάτων τούτων, καὶ τιμωρήσωσιν αὐτὰ, ὑπὸ τὸ κράτος εὐρισκόμενοι προφανοῦς θυμοῦ, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας μένοντες ἀτάραχοι καὶ πραεῖς ἀείποτε. Τοῦτο δὲ οὐ μόνον ὡς παράδειγμα θέλει χρησιμεύ-

σει εις τὰ παιδιά, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑγίαν τῶν παιδαγωγούντων προφυλάσσει ἀπὸ τῶν κακῶν τοῦ θυμοῦ ἀποτελεσμάτων. Ὅσοι τῶν διδασκάλων, μὴ συνηθίσαντες νὰ κρατῶσι τὸν θυμὸν τῶν, παραφέρονται ὑπ' αὐτοῦ πολλάκις τῆς ἡμέρας (διότι δὲν ἐλλείπουν αἱ πρὸς τοῦτο διδόμεναι ὑπὸ τῶν παίδων ἀφορμαὶ), οὗτοι πάσχουσιν ὅλοι ἀνεξαιρέτως τὴν ὑγίαν, καὶ καθίστανται ἐντὸς ὀλίγου καχεκτικοὶ καὶ ἄθλιοι.

Κατὰ δὲ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν ἐξασκεῖ μεγίστην εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐπιβροχὴν τὸ λογικόν, καὶ μόνον αὐτὸ δύναται ν' ἀντιταχθῆ ὑπὸ κατὰ τοῦ θυμοῦ. Ὁ νέος, ὁ καθεκάστην ἔχων ἀφορμὰς νὰ παραδίδηται εἰς παραφορὰς θυμοῦ, δύναται νὰ δαμάσῃ ἑαυτὸν. καὶ νὰ καταπνίξῃ τὸ πάθος του, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ θέλησιν ἰσχυρὰν· δύναται μάλιστα, ἂν ἐντελῶς κατανοήσῃ τοὺς κινδύνους, εἰς οὓς ἐμβάλλει αὐτὸν τὸ ἀποτρόπαιον τοῦ θυμοῦ πάθος, νὰ μεταβληθῇ ἀπὸ ὀργίλου καὶ ὀξυχόλου εἰς ἀόργητον καὶ πρῶν, καὶ αἱ ἴδιαι παραφοραὶ του, χρησιμεύουσαι εἰς αὐτὸν ὡς μαθήματα καὶ ὡς ἀφορμαὶ τελειοποιήσεως, οὐκ ὀλίγον συντελοῦσιν εἰς τὸ νὰ καταστήσωσιν αὐτὸν κύριον τῶν παθῶν του, καὶ ἱκανὸν νὰ μένῃ ψυχρότατος ἀπέναντι παντὸς κινδύνου, καὶ ν' ἀντιτάσσεται ἀκλόνητος καὶ φοβερός κατὰ πάσης βίας ἢ ἐπιθέσεως.

Κατὰ δὲ τὴν ἀκμάζουσαν ἡλικίαν ἢ πρὸς τὸν θυμὸν κλίσις δὲν δύναται πλέον νὰ ἐλαττωθῆ, δύναται ὅμως διὰ διαφόρων μέσων νὰ οἰκονομηθῆ. Οὕτω δέον ν' ἀπομακρύνονται πᾶσαι αἱ ἀφορμαὶ, ὅσαι δύναται νὰ διεγείρωσι τὸν θυμὸν, μετὰ μεγίστης ἐπιμελείας, ὡς ἀπὸ ἑνα ἄρρωστον ἀπομακρύνονται πάντα τὰ δυνάμενα νὰ τὸν βλάψωσι φαγητά. Πρὸς δὲ τούτοις ἢ περὶ τὴν τροφὴν κατὰλληλος διαίτα ἐξασκεῖ σωτήριον ἐπιβροχὴν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, κατευνάζουσα τὸ ὀξυχόλον τοῦ ἀνθρώπου. Οὕτως ὠφελιμώτατον εἶ-

ναι εἰς τοὺς θυμώδεις ν' ἀπέχωσιν ὅσον οἶόν τε ἀπὸ τὰς λίαν θρεπτικὰς καὶ ἐρεθιστικὰς τροφὰς, ἀπὸ τὰ κρέατα, τὰ ἀρώματα καὶ τὰ πνευματώδη ποτά· νὰ μεταχειρίζονται δὲ πρὸ πάντων φυτικὰς τροφὰς καὶ καθαρὸν ὕδωρ· διότι ὅσον μετριάζεται τοῦ σώματος ἡ εὐτονία, τοσοῦτο κατευνάζεται καὶ τοῦ χαρακτῆρος ἡ ὀξύτης. Εἶνε ὅντως παρατηρητέον, ὅτι οἱ αἱματώδεις καὶ πληθωρικοὶ ἄνθρωποι ὑπόκεινται πολὺ συνηθέστερον εἰς τὰς παραφορὰς τοῦ θυμοῦ. Διὰ τοῦτο εἶνε ὠφελιμώτατον εἰς τούτους νὰ ἐνεργῶσιν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀφαίμαξιν μετρίαν, νὰ ποιῶνται χρῆσιν συχνὴν ἐλαφρῶν καθαρῶν, νὰ ὀλιγοφαγῶσι καὶ νὰ ὑδατοποτῶσι, καθόσον παρ' αὐτοῖς ἡ πλεονάζουσα ποσότης τοῦ αἵματος ἐπιφέρει παραφορὰς θυμοῦ ἐπὶ τῇ ἐλαχίστην διδομένῃ ἀφορμῇ, ἥτις παρ' ἄλλου, μὴ πληθωρικοῦ, ἤθελε θεωρηθῆ μετὰ μεγίστης ἀταραξίας.

Σὺν τῇ σωματικῇ δὲ ταύτῃ διαίτῃ ὠφελιμωτάτη εἶναι καὶ ἡ τῆς ψυχῆς ἐπιμελία. Αὕτη δὲ συνίσταται εἰς τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς φρονήσεως, καὶ εἰς τὴν σερεὰν θέλησιν τοῦ νὰ δίδωμεν τόπον τῇ ὀργῇ, κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ν' ἀσκῶμεν ἐπιμόνως τὰ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας παραγγέλματα, τὴν πραότητα, τὴν μακροθυμίαν, τὴν ἀνεξικακίαν, τὴν τοῦ πλησίον ἀγάπην, κτλ. κτλ.

Ὅποταν δὲ τις, καὶ μεθ' ὅλας τὰς προφυλάξεις καὶ ὑπεφυγὰς, μὴ δυναθῆ ν' ἀποφύγῃ τὸ κακὸν (διότι τέλος πάντων εἴμεθα ὅλοι ἄνθρωποι καὶ ἔχομεν αἷμα εἰς τὰς φλέβας μας), καὶ τύχῃ νὰ παραδοθῆ εἰς σφοδρὰν θυμοῦ παραφορὰν, πρέπει κατόπιν νὰ φροντίσῃ σπουδαίως περὶ τῆς ὑγείας του· διότι ἡ βλάβη αὐτῆς, μετὰ σφοδρὸν θυμὸν, εἶνε σχεδὸν ἀφευκτος. Πολλάκις ἐπῆλθον νόσοι βαρεῖαι κατόπιν παραφορὰς θυμοῦ, καὶ ἀπέβησαν ὀλέ-

θρια. Τὸ κάλλιστον δὲ τῶν μέσων, ἅτινα δύναται νὰ προλάβωσι τὰ κακὰ τοῦ θυμοῦ ἀποτελέσματα, εἶνε ἡ φλεβοτομία, γινομένη μετὰ τὴν συγκίνησιν· διότι διὰ τῆς ἐξαγωγῆς ὀλίγου αἵματος κατευνάζεται ὁ ἐρεθισμὸς τοῦ κυκλοφορικοῦ συστήματος καὶ ἡ διέγερσις τῶν νεύρων. Πρέπει δὲ συνάμα ν' ἀναπαυθῆ κατ' οἶκον, καὶ ν' ἀπασχολήσῃ τὸν νοῦν τοῦ εἶτε διὰ μελέτης τινός, εἶτε δι' εὐχαρίστου συναναστροφῆς, νὰ πίνῃ δὲ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ποτὸν τι δροσιστικόν, ὡς λειμονάγαν, βουσσινάδαν κτλ. Ἐν ἀνάγκῃ δὲ νὰ λάβῃ καὶ ἐλαφρὸν τι καθάρσιον. Ὁλεθριωτάτη εἶνε ἡ παρὰ τοῖς ἡμετέροις ἐπικρατοῦσα κοινῶς συνήθεια τοῦ νὰ προσπαθῶσι νὰ λησμονήσωσι τοῦ θυμοῦ τὰ αἷτια διὰ τῆς μέθης· συχνότατα ἀληθῶς βλέπομεν ἄνθρώπους, οἵτινες, ἀφοῦ θυμωθῶσιν ἐκ τινος ἀφορμῆς, παραδίδονται εἰς πόσιν οἴνου ἢ πνευματῶν, ἵνα διὰ τῆς μέθης καταβάλωσι τὴν ὀργὴν τῶν. Ἀλλὰ, ὡς ὑποδείξαμεν ἀνωτέρω, ὁ θυμὸς δὲν εἶναι τι ἄλλο ἢ μέθη, ἐκ ψυχικοῦ ἐρεθισμοῦ ἐγειρομένη. Ἄρα δὲν εἶνε διόλου φρόνιμον πάλιν διὰ μέθης νὰ γίνηται προσπάθεια καταπολεμήσεως αὐτοῦ. Ὁ οἶνος καὶ τὰ πνευματώδη ποτά, καθ' ὅ ἐνεργοῦντα ἐρεθιστικῶς ἐπὶ τοῦ ἀγγειώδους καὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἐπιπροσθέτουσιν εἰς τὸν ἐκ τοῦ θυμοῦ παραχθέντα ἐρεθισμὸν, καὶ δύναται ἀντιὸ ὠφελείας βλάβην μᾶλλον μεγαλητέραν νὰ ἐπενέγκωσιν. Ἀποχὴ λοιπὸν τελεία μετὰ πᾶσαν θυμοῦ παραφορὰν ἀπὸ τοῦ οἴνου καὶ τῶν ἄλλων πνευματωδῶν ποτῶν, καὶ χρῆσις τοῦ καθαρῶ ὕδατος καὶ εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν τράπεζαν.

Ἐπὶ τῇ ἐπιβροχῇ εἰς τὸν θυμὸν, ἀνάλογον καὶ λίαν συγγενὲς μετὰ τὸν θυμὸν, ἀλλ' ὑψηλότερον καὶ εὐγενέστερον αὐτοῦ, ἤρεμον δὲ καὶ ἀθόρυβον, καὶ ἐνεργοῦν μετὰ λόγου καὶ περισκέψεως· εἶνε δὲ τοῦτο ἡ λεγομένη

ἀγανάκτησις, ἐμπνεομένη ὑπὸ τῆς ἀδικίας, τῆς καταπίεσεως τοῦ ἀσθενούς, τῆς σκληρότητος. Ἀγανακτεῖ π. χ. ὁ ἄνθρωπος βλέπων τὸν πλούσιον ἀδικοῦντα τὸν πτωχόν. τὸν ἰσχυρὸν κακοποιοῦντα τὸν ἀσθενῆ, τὴν ἀμάθειαν καὶ ἀγυρτίαν παραγκωνίζουσαν τὴν ἀληθῆ καὶ σώφρονα ἐπιστήμην, τὴν κακίαν θριαμβεύουσαν τῆς ἀρετῆς· ἀγανακτεῖ, βλέπων τινὰ κακοποιοῦντα ἀνιλεῶς τὸ κτήνός του· ἀγανακτεῖ ὁ ἀτίμως καὶ ἀδίκως συκοφαντούμενος ἀθῶος· ἀγανακτοῦσιν οἱ πολῖται κατὰ τῶν καταχρωμένων τῆς ἐξουσίας τῶν ἀρχόντων.

Ἡ ἀγανάκτησις οὐδεμίαν φέρει σφοδρὰν συγκίνησιν, οὐδεμίαν τῆς ὑγείας βλάβην, καὶ, ἄγουσα τὸν ἄνθρωπον ἡρέμα καὶ μετὰ περισκέψεως εἰς τὴν τῶν καταλλήλων καὶ τελειοφύρων πρὸς καταπολέμησιν τῆς κακίας μέσων ἐφαρμογὴν, χρησιμεύει ὡς τὸ εὐγενὲς ἐλατήριον πολλῶν μεγάλων καὶ δικαίων πράξεων.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΑΔΕΚΑΣΤΟΝ.

Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει ἐν βίῳ τοῦ Ἀριστείδου (IV), ὅτι οὗτος, ἐκλεχθεὶς ποτὲ ἐπιμελητῆς τῶν δημοσίων προσόδων, ἀπεδείκνυεν, ὅτι ὄχι μόνον οἱ ἐπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ, ὑπάρξαντες ἄρχοντες ἐσφετερίσθησαν πολλὰ χρήματα, καὶ μάλιστα ὁ Θεμιστοκλῆς, περὶ οὗ ἔλεγε:

«Σοφὸς μὲν ὁ ἀνὴρ, τῆς δὲ χειρὸς οὐ κρατῶν.»

Διόπερ ὁ Θεμιστοκλῆς, συνενώσας πολλοὺς κατὰ τοῦ Ἀριστείδου τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτος ἐδίδε λόγον τῆς διαχειρίσεώς του, κατώρθωσε νὰ τὸν κατηγορήσῃ καὶ νὰ τὸν κηρύξῃ ἔνοχον κλοπῆς. Ἀλλ' ὅμως, ἀγανακτησάντων ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ ταύτῃ τῶν προῦ-

χόντων τῆς πόλεως, οὐ μόνον ἀπηλλάγη ὁ Ἀριστείδης τῆς χρηματικῆς ποινῆς, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐξελέχθη ἐπιμελητὴς τῶν δημοσίων προσόδων. Προσποιοῦμενος δὲ, ὅτι μετεμελήθη διὰ τὴν προτέραν του αὐστηρότητα, καὶ δεικνύμενος μαλακώτερος κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην περίοδον, ἀρεστὸς ἦτο πρὸς τοὺς κλέπτοντας τὰ κοινὰ, οὔτε ἐξελέγχων αὐτοὺς, οὔτε ἀκριβολογῶν, ὥστε οὗτοι, καταγορηθέντες ἐκ τῶν δημοσίων χρημάτων, ὑπερέπῃνον τὸν Ἀριστείδην, καὶ συνίστων αὐτὸν πρὸς τὸν λαὸν, προσπαθοῦντες νὰ ἐκλεχθῆ καὶ πάλιν ἄρχων. Ἐνῶ δ' ἐπρόκειτο νὰ τὸν ἐκλέξωσιν, οὗτος ἐπετίμησε τοὺς Ἀθηναίους, εἰπὼν, « Ὅτε πιστῶς καὶ καλῶς σὰς ὑπηρετήσα, μὲ ἐπροπηλακίσατε· τόρα δὲ ὅπου πολλὰ τῶν κοινῶν παραβλέπω κλαπέντα, σὰς φαίνομαι θαυμαστὸς πολίτης. Αἰσχύνομαι λοιπὸν ἐγὼ μᾶλλον διὰ τὴν παρούσαν τιμὴν ἢ διὰ τὴν προτέραν καταδίκην, σὰς συλλυποῦμαι δὲ, διότι ἐνδοξότερον τοῦ σώζειν τὰ δημόσια θεωρεῖτε τὸ χαρίζεσθαι τοῖς πονηροῖς ». Ταῦτα δ' εἰπὼν καὶ τὰς κλοπὰς ἐξελέγξας, τοὺς μὲν τότε ὑπὲρ αὐτοῦ φωνάζοντας καὶ βεβαιοῦντας ἀπεστῆμισε, ἀπήλαυσε δὲ τὸν ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔπαινον τῶν εὐφρονοῦντων.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ ΛΥΤΑΠΑΡΝΗΣΙΣ.

Ὁ Πλούταρχος ἀφηγεῖται ἐντῷ βίῳ τοῦ Λυκούργου (III), ὅτι οὗτος, ἀποθανόντος τοῦ Πολυδέκτου, βασιλέως τῆς Σπάρτης καὶ ἀδελφοῦ του, διεδέξατο τὸ κατ' ἀρχὰς αὐτὸν εἰς τὴν βασιλείαν. Ἐπειδὴ δὲ βραδύτερον ἀνεκαλύφθη ὅτι ἡ χῆρα τοῦ Πολυδέκτου ἦν ἐγκυος, ὁ Λυκούργος διεκλήρυξεν, ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἐβασίλευεν ἐν ὀνόματι τοῦ μέλλοντος νὰ γεννηθῆ παιδίον, ἂν τοῦτο ἦτο ἄρρεν. Καὶ ἐπειδὴ ἡ γυνὴ παρήγγειλε κρυφίως πρὸς τὸν Λυκούργον, ὅτι ἔτοιμος ἦτο νὰ διαφθεῖρη τὸ

κυφορούμενον ἔμβρυον καὶ συζευχθῆ μετ' αὐτοῦ βασιλεύοντος τῆς Σπάρτης, ὁ Λυκούργος αὐτὴν μὲν ἐμίσησεν, δὲν ἠναντιώθη δὲ πρὸς τὸ μῆνυμά της, ἀλλὰ, προσποιηθεὶς, ὅτι ἐπαινεῖ καὶ δέχεται τὴν πρότασίν της, εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λάβῃ αὐτὴ ἐξαμβλωτικὰ φάρμακα, νὰ φθειρῇ οὕτω τὴν ὑγείαν της καὶ νὰ κινδυνεύσῃ τὴν ζωὴν της· διότι αὐτὸς θέλει φροντίσῃ, ἵνα ἐξαλειφθῆ ἐκ τοῦ μέσου τὸ γεννηθέν. Οὕτω δὲ διαβουκολήσας τὴν γυναῖκα μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ τοκετοῦ, ὡς ἔμαθεν, ὅτι ἐκοιλοπόνει, ἔπεμψεν εἰς τὸν κιτῶνα ἐπόπτας καὶ φύλακας, πρὸς οὓς διέταξεν, ἐὰν μὲν γεννηθῆ θήλυ, νὰ παραδώσωσιν αὐτὸ πρὸς τὰς γυναῖκας, ἐὰν δὲ ἄρρεν, νὰ τὸ φέρωσι πρὸς αὐτὸν καθ' οἰκονομίαν ὡραν καὶ στιγμήν. Ἔτυχε δὲ, ἐνῶ αὐτὸς ἐδείκνυε μετὰ τῶν ἀρχόντων, νὰ γεννηθῆ ἄρρεν, καὶ εἰσῆλθον οἱ ὑπηρεταί, κομίζοντες πρὸς αὐτὸν τὸ βρέφος. Ὁ δὲ, δεξάμενος, ἐπέδειξεν αὐτὸ πρὸς τοὺς παρόντας καὶ εἶπεν « Βασιλεὺς ἐγεννήθη ἡμῖν, ὃ Σπαρτιάται », κατέκλινε δ' αὐτὸ εἰς τὴν βασιλικὴν θέσιν, καὶ τὸ ὄνομασε Χαρίλαον, διότι πάντες ἦσαν περιχαρεῖς, θαυμάζοντες τὸ φρόνημα καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Λυκούργου.

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΑΝΤΙΠΑΘΕΙΑΙ.

Ἐπάρχουσιν ἄτομα, λειποθυμοῦντα ἐκ τῆς ὀσμῆς τῶν βόδων, καὶ ἀρεσκόμενα εἰς τὰς ὀσμὰς τοῦ ναρκίσου καὶ τῶν κρίνων. Διοικητῆς ὀροφυλάκων καταλαμβάνετο ὑπὸ σπασμῶν ἐπὶ τῇ θέᾳ ὠν κυπρίνου, καὶ κυρία τις ἐπασχε ταῦτα, ἅμα ἐβλεπε καρβίδα ψημένην. Ὁ ἐν Ῥοτερδάμῃ γεννηθεὶς Ἐρασμος τοσοῦταν ἀπεστρέφετο τοὺς ἰχθύς, ὥστε καὶ μόνῃ ἡ ὀσμὴ αὐτῶν τῷ ἐπροξένει πυρετόν. Κατὰ τὸν Ἀμβρόσιον Παρὲ, ἐξοχόν τι πρόσωπον ἐπιπτεν εἰς λειποθυμίαν, ἅμα παρετίθετο εἰς τὴν τράπεζαν ἔγγελος. Ὁ Ἰωσήφ Σκαλίγηρος καὶ ὁ

Πέτρος Δαπόντο οὐδέποτε ἔφαγον γάλα. Ὁ Καρδὰν ἀπεστρέφετο τὰ ὡά· ὁ Ἰούλιος Καίσαρ Σκαλίγηρος τὸ κάρδαμον. Λαδίσλαος Ἰαγγελλόν, ὁ τῆς Πολωνίας βασιλεὺς, τὰ μῆλα· ἂν δὲ ὠσφραίνετο μῆλα ὁ γραμματεὺς τοῦ Φρανσουά Ἀ' Δουσέν, τῷ ἐπήρχετο ἀφθονωτάτη ἐπίσταξις. Ἐβρίκος ὁ Γ' δὲν ἠδύνατο νὰ διαμείνῃ ἐν δωματίῳ, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν αἴλουρος· τὴν αὐτὴν ἀπέχθειαν ἠσθάνετο καὶ ὁ στρατάρχης, δουξ τοῦ Σχεμπέργ, διοικητῆς τοῦ Λαγγεδόκ· ὁ αὐτοκράτωρ Φερδινάνδος ἐπέδειξεν ἐν Ἰνσπρουκ πρὸς τὸν καρδινάλιον τῆς Λοραίνης εὐγενῆ τινα, τοσοῦτον φοβούμενον τοὺς αἰλούρους, ὥστε τῷ ἐπήρχετο ἐπίσταξις, ἅμα ἤκουε μόνον τὴν φωνὴν του μακρόθεν. Ὁ Κ. Δελάνκε, σύμβουλος ἐν Βορδιγάλῃ, ἀναφέρει, ὅτι ἐγνώρισεν ἐντιμότερον πρόσωπον, ὑπερ τοσοῦτον ἐφοβήθη ἐπὶ τῇ θέᾳ ἀκανθοχοίρου, ὥστε ἐπὶ δύο ὅλα ἔτη ἐνόμιζεν, ὅτι τὰ ἐντόσθιά του κατεβιβρώσκοντο ὑπὸ τοιοῦτου ζώου. Προσέτι δὲ διηγεῖται, ὅτι εἶδεν εὐγενῆ γενναϊότατον, ὅστις δὲν εἶχε τὸ θάρρος ν' ἀντιπαραταχθῆ ξιφῆρης πρὸς ποντικόν. Ὁ Ἰούλιος Καίσαρ Σκαλίγηρος ἀναφέρει, ὅτι Γάσκων εὐγενῆς τοσοῦτον ἐφοβεῖτο τὸν ἦχον λύρας, ὥστε ὁσάκις ἤκουε τοιοῦτον, τῷ ἐπήρχετο ἐπειξις πρὸς οὐρσιν· ἔκαμαν τὴν δοκιμὴν τοῦτου δι' ἐπαίτου, ὅν ἐκρυψαν ὑπὸ τὴν τράπεζαν· μόλις οὗτος ἤρχισε νὰ κρούῃ τὴν λύραν, καὶ πάραυτα ἐξῆλθεν, ἐπειχθεὶς πρὸς οὐρσιν. Ἐπάρχουσιν ἄνθρωποι, μὴ δυνάμενοι νὰ ἴδωσιν ἀράχνην. Ὁ Κ. Βάγνιμ, ἀρχικυνηγὸς τοῦ Ἀννόβερ, καταλαμβάνετο ὑπὸ ἀτονίας καὶ ἐφρευγεν, ὁσάκις ἐβλεπε χοιρίδιον ψημένον. Τόσον ὁ φιλόσοφος Χρῦσιππος ἀπεχθάνετο τὰς ὑποκλίσεις, ὥστε ἐπιπτε κάτω, ὁσάκις τὸν ἐχαιρέτων. Πικραδοξότατον δὲ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Φαβρικίου Καμπάνη ἀναφερόμενον, ὅτι ἰππότης τις τοῦ Ἀλκαντάρης ἐπιπτεν εἰς συγκοπὴν, ἅμα ἤκουε προφερομένην τὴν λέξιν μαλ-

λιον, εἰ καὶ τὸ φόμενόν του ἦτον μᾶλλον.
(Κατὰ τὸ γαλλικόν).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

ΝΕΚΡΟΦΟΡΟΣ ΑΜΑΣΑ.

Λεπτομερῶς περιγράφει ὁ Σικελιώτης Διόδωρος ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ἱστορίας του τὴν θαυμαστὴν ἀρμάμαζαν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, τὴν λαμπροτέραν καὶ πλουσιωτέραν ἐξ ὅσων ἡ ἱστορία ἀναφέρει, περὶ ἧς ὁ Ἀθηναῖος ἐν Δειπνοσοφισταῖς λέγει ὅτι « Ὁ Ἰερώνυμος δικάϊαν ἐκτέσαστο δόξαν, τὴν κομίσασαν τὸν Ἀλεξάνδρου νεκρὸν ἐξεργασάμενος ἀρμάμαζαν ».

Τῷ 324 ἔτος π. Χ. ὁ Ἀριδαῖος, ἐπιφορτισθεὶς νὰ μετακομίσῃ ἀπὸ Βαβυλωνος εἰς τὸν ναὸν τοῦ Διὸς Ἀμμωνος τὸ σῶμα τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐξεπλήρωσε τὸ θλιβερὸν τοῦτο καὶ εὐσεβὲς καθήκον.

Ἀνάλογον τοῦ σώματος τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς κατασκευάσθη φέρετρον ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, καὶ ἐπληρώθη δι' ἀρωμάτων πολυτίμων, ἄνωθεν δ' αὐτοῦ ἐτέθη πλάξ ἐπίσης χρυσοῦ, περὶ ἣν ἠρμόσθησαν παραπετάσματα ἐκ πορφύρας χρυσοστίκτου, περικαλύπτοντα τὸ φέρετρον καὶ φέροντα ἀνηρτημένα κατὰ μῆκος τὸ ὄπλα, ἅτινα ὁ Ἀλέξανδρος μετεχειρίσθη κατὰ τὰς τελευταίας αὐτοῦ μάχας. Οὕτω συσκευασθὲν τὸ φέρετρον τοῦτο ἐτέθη ἐπὶ ἀρμάμαξος λιθοκολλήτου, κατασκευασθείσης εἰς σχῆμα ναοῦ, ὁκτῶ μὲν πλάτος, δώδεκα δὲ πῆχων ὕψος ἐχούσης. Ἐπὶ τὴν θολωτὴν δὲ σκιάδα τοῦ ναοῦ τοῦτου ὕψουτος θρόνος χρυσοῦς, κοσμούμενος διὰ κεφαλῶν φανταστικῶν ζώων, φερόντων ἐν ταῖς στόμασι κρίκους χρυσοῦς, ἀφ' ὧν ἠρτῶντο τρόπαια ἐξ ὀπλων. Περὶ δὲ τὴν ὀροφὴν ἦν ἐντεταμένον σχοινίον φέρον σειρὰν κωδωνίσκων, ὠρισμένων εἰς προαγγελίαν τῆς ἀφίξεως τῆς κηδείας. Εἰς ἐκάστην δὲ τῶν τεσσάρων γωνιῶν ἴστατο ἀνὰ μία γυναι-

κοποιημένη Νίκη φέρουσα στέφανον εἰς τὴν χεῖρα.

Ὁ ναὸς περιεκυκλοῦτο ὑπὸ χρυσοῦ περι-
στυλίου ἐκ κίωνων ἰωνικῆς τάξεως, ἔσωθεν δὲ
τοῦ περιστυλίου ἦσαν ἐντεταμένα παραπετά-
σματα χρυσοῦφαντα, δακτύλου πάχος ἔχοντα,
ἀποτελοῦντα τὸν τοῖχον τοῦ ναοῦ. Ὑπὲρ τὸν
θόλον δὲ ἦν ἠπλωμένη θόνη χρυσοῦφαντος,
ἐφ' ἧς ἔκειτο στέφανος ἐκ κλάδου ἐλαίας ἐ-
πισπης χρυσοῦ.

Τὸ ἐφόλιον τοῦ ἄρματος εἶχε βυμούς δύο
καὶ τροχοὺς τέσσαρας, ὧν αἱ ἀκτῖνες καὶ αἱ
τόρμαι ἦσαν κεχρυσωμένοι, αἱ δὲ ἄκραι τῶν
ἀξόνων χρυσαὶ οὐσαι παρίστων κεφαλῆς λεόν-
των φερούσας ἐν τῷ στόματι αἰχμὴν λόγχης.
Ἐσῦρετο δὲ τὸ ἄρμα ὑπὸ ἡμίονων ἐξήκοντα
τεσσάρων ἴσων κατὰ τε τὸ ἀνάστημα καὶ τὴν
δύναμιν, ἐκάστη δὲ αὐτῶν ἔφερεν ἐπὶ κεφαλῆς
στέφανον κεχρυσωμένον, εἰς δὲ τὸν χαλινὸν
κωδωνίσκον χρυσοῦν, περὶ δὲ τὸν τράχηλον
περιδέριον λιθοκόλλητον.

Τὸ θαυμάσιον τοῦτο ἄρμα ἐφείλκυσε κατὰ
τὴν ἀναχώρησίν του καὶ καθ' ὁδὸν ἄπειρον
πλήθος θεατῶν. Ἐκτὸς δὲ τῶν στρατιωτῶν
προηγούντο καὶ εἶποντο αὐτοῦ πλήθος ἐργα-
τῶν, οἱ μὲν πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν τυχαίως
καθ' ὁδὸν συμβησομένων φθορῶν, οἱ δὲ πρὸς
ἐξομάλυνσιν τῶν ὁδῶν.

Αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριδαῖος, ὅστις κατέτριψε δύο
ὅλα ἔτη πρὸς ἐτοιμασίαν τῆς ἐπικηδείου ταύ-
της πομπῆς, παρέπεμψεν αὐτὴν ἀπὸ Βαβυ-
λώνος μέχρις Αἰγύπτου. Πρὸς ὑπάντησιν αὐ-
τῆς ἦλθεν ὁ Πτολεμαῖος εἰς Συρίαν, καὶ ἐπι-
τραπεῖς τὴν καθοδήγησιν αὐτοῦ, ὥμοσε νὰ
φέρῃ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου, οὐχὶ εἰς τὸν
νεκρὸν τοῦ Διὸς Ἀμμωνος, ἀλλ' εἰς Ἀλεξάν-
δρειαν, πόλιν ἰδρυθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ βασι-
λέως καὶ ἐκ τῶν ὠραιοτέρων τοῦ κόσμου πό-
λεων γενομένην παρ' αὐτοῦ. Ἐνταῦθα δὲ ὁ
Πτολεμαῖος ἰδρύσατο ἱερὸν εὐρὺ καὶ μεγαλο-

πρεπές, ὅπερ ἐθεωρήθη ἄξιον τοῦ ὀνόματος
τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἐν αὐτῷ κατέθεσε τὸ
σῶμα, συνοδεύσας τὸ τελευταῖον τοῦτο κα-
θῆκαν διὰ θυσιῶν καὶ ἀγῶνων ἐπικηδείων.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΚΑΝΘΙΝΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ.

Τίς τῶν Χριστιανῶν ἀγνοεῖ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς
Χριστὸς μετὰ τὴν εἰς τοὺς στρατιώτας παρά-
δοσιν ἐστεφανώθη μετ' ἀκανθίνου στεφάνου;
μέχρις ἡμῶν πρὸ ὀλίγου ἠγνόουν ἐκ τίνος δέν-
δρου ὁ στέφανος οὗτος εἶχε πλεχθῆ, ὥστε
μεταξὺ τῶν Θεολόγων καταγινόμενοι τινες
εἰς βοτανικὰς ἐρεῦνας, ἐπροσπάθουν νὰ μάθωσι
τὸ εἶδος τοῦ φυτοῦ τούτου. Διάφοροι ἐπιστή-
μονες, ἐν μέρει Θεολόγοι, ἐν μέρει περὶ τὴν
βοτανικὴν καταγινόμενοι, μεταβάντες εἰς τὴν
ἀγίαν τῶν Ἱεροσολύμων πόλιν, προσήλωσαν
τὴν προσοχὴν αὐτῶν, ὅπως ἐξακριβώσωσι τὸ
εἶδος τοῦ φυτοῦ τούτου. Ἀνεκάλυψαν δὲ ὅτι
τὸ κυριώτερον ἀκανθοφόρον δένδρον, οὗτινος
τὰ κέντρα ἔχουσι μῆκος ἑνὸς περίπου δακτύ-
λου δξύτατα, ἐκφύονται δι' εὐλύγιστων κλώ-
νων, δυναμένων νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς πλο-
κὴν στεφάνου, εἶναι ἐν εἶδος Ζυζυφιάς, φυό-
μενον ἐν τοῖς πλείστοις κήποις, ὡς καὶ αὐτο-
μάτως εἰς τὰς πεδιάδας τῆς ἱερᾶς ταύτης
πόλεως. Ἐπειδὴ δὲ παρεδέχθησαν τὸ φυτὸν
τοῦτο ὡς ἐκεῖνο, ὅπερ ἐχρησίμευσε πρὸς πλο-
κὴν τοῦ ἱεροῦ ἀκανθίνου στεφάνου, ἐπωνομά-
σθη τὸ δένδρον τοῦτο πρὸς μνήμην τῆς χρή-
σεως Ziziphus Spina Christi, seu Rhamnus
Spina Christi — Cristdorn — Spina Alba.

Ὁ ἐν Leide Καθηγητὴς K. W. Pleyte ἐ-
δαρήσατο, τῇ μεσολαβήσει τοῦ K. Ἐρν. Δου-
τίλ, εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ ἡμετέρου Συλ-
λόγου σπουδαιότατον αὐτοῦ σύγγραμμα «Πά-
πυροι τοῦ Τουρίνου» ἐπιγραφόμενον.